საქართველოს სოციალდემოკრატიული მუშათა პარტია. შაბათი, 3 მაისი 1919 წ. — პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ერთობა

ფასი 1 მან.

[illegible] 25 მანეთი [illegible] 1 მან. [illegible] 2 მან. [illegible] 80 მან. [illegible] 12 ს. [illegible]

[illegible] № 199 [illegible] „ერთობის“ რედაქცია. [illegible] 10—12 [illegible] № 24.

ტელეფონი 16—62.

№ 95 — ორგანო საქართველოს სოციალდემოკრატიული მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა. — № 95

საქართველოს სოც. დემ. მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტი, საკანტროლო კომისია, დამფუძნებელ კრების სოც.-დემ. ფრაქცია და თფილისის კომიტეტი, მწუხარებით აუწყებენ ამხანაგებს, რომ 27 აპრილს ხანმოკლე და მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ უდროოდ გამოესალმა სიცოცხლეს პარტიის დაუღალავი მუშაკი, წევრი საკანტროლო კომისიისა, დამფუძნებელ კრებისა, ფრაქციის პრეზიდიუმისა და თფილისის კომიტეტისა

რაფიელ ალექსის ძე ჩიხლაძე

გამოსვენება კვირას, 4 მაისს, დილის 10 ს. მუშათა რაიონის კლუბიდან ოლღას ქ. № 29, დაკრძალვა ძმათა სასაფლაოზე.

საპანაშვიდო [illegible] 5 საათ. [illegible] (ოლღას ქ. № 29).

გაუბედურებული მეუღლე ფუნდა, შვილები: მარუსია, ცუცა, მიშა და ილია, ძმის წულები სიმონი და ევგენია მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობ მეგობართ ხანმოკლე ავადმყოფობით

რაფიელ ალექსის ძე ჩიხლაძის

უდროოდ გარდაცვალებას. გამოსვენება კვირას 4 მაისს დილის 10 ს. მუშათა რაიონის კლუბიდან, ოლღას ქ. № 29 დაკრძალვა ძმათა სასაფლაოზე.

საპანაშვიდო [illegible] 5 საათზე [illegible] (ოლღას ქ. № 29).

ქ. ქუთაისის და მის რაიონების ს. დ. [illegible] კომიტეტი [illegible] მწუხარებით აუწყებს [illegible] საყვარელი [illegible]

რაფიელ ჩიხლაძის

გარდაცვალებას. [illegible] კვირას 4 მაისს [illegible] ქ. ქუთაისში [illegible]

საქართველოს [illegible] ცენტრალური კომიტეტი აუწყებს ამხანაგებს, რომ დღეს, 3 მაისს, საღ. 6 საათზე [illegible] (ოლღას ქ. 29) [illegible]

რაფიელ ჩიხლაძის

[illegible]

27 აპრილს, [illegible]

რაფიელ ალექსის ძე ჩიხლაძე

[illegible] ოლღას ქ. № 29, კვირას, 4 მაისს, [illegible] ძმათა სასაფლაოზე.

[illegible] 28 აპრილს ქ. [illegible]

რაფიელ ივანეს ძე თენიეშვილი

[illegible] 1 მაისს წმ. [illegible] 2—2

[illegible]

შაქრო (ზაქარია) ალექსანდრეს ძე ზედგინიძის

[illegible] კვირას 4 მაისს.

[illegible]

პეტრე მიხეილის ძე ზაალიშვილის

უდროოდ [illegible] (დიდი მიხეილის ქუჩა) [illegible] 6 საათზე. [illegible] კვირას 4 მაისს წმ. [illegible] (2—1)

ქართველ მხატვართა საზოგადოება

კვირას, მაისის 4-ს, [illegible] 2 საათზე, ქართველ [illegible] (გოლოვინის პრ. № 13) [illegible] თანამედროვე ქართულ მხატვრობისა და ქანდაკების გამოფენის

ვერნისაჟი (გახსნა)

პირველი მაისობა

პირველი მაისის [illegible] განსაკუთრებული ხასიათი მიიღო. [illegible]

დიდი ხანი არ უნახავს თფილისს ასეთი დღე. [illegible] საქართველოს [illegible]

არც რევოლუციის პირველ წელს, როცა მთელი ხალხი ზეიმობდა, არც რევოლუციის მეორე წელს, [illegible]

პირველი თავისუფალი მაისობა 1917 წლის [illegible] რევოლუციური [illegible]; მეორე 1918 წლის მაისობა [illegible]. წელს კი პირველი მაისი იყო [illegible] მუშათა კლასის [illegible]. აქ იყო [illegible] რევოლუციური ნებისყოფა, [illegible] პროლეტარიატის რაზმისა, [illegible] გამარჯვების იმედის.

პირველი მაისი ხომ მუშათა არმიის [illegible], მისი ძალ-ღონის [illegible]. და ეს [illegible] წელს მუშათა კლასის [illegible].

და როგორც მრავალ რიცხოვან მიტინგზე ძმათა სასაფლაოზე, წარსულ ბრძოლის [illegible] ბრძოლისა, მას ჰქონდა [illegible] თქმისა.

როგორც იყო მიტინგზე ძმათა [illegible] მუშათა კლასის [illegible] ამიერ-კავკასიის მუშათა კლასის [illegible] ამიერ-კავკასიის [illegible] თფილისის კონფერენციაზე [illegible] ამიერ-კავკასიის მუშათა კლასის. ამით პირველ მაისს დღეს—საქართველოს მუშათა კლასმა [illegible] რევოლუციურ [illegible] ყველა ქვეყნის მუშებს და [illegible] ბრძოლის [illegible]...

და ჩვენ [illegible], —პირველი მაისის თფილისის პროლეტარიატი [illegible] რევოლუციური [illegible] ჩვენი მუშათა მოძრაობის.

გაუმარჯოს პირველ მაისს, გაუმარჯოს თფილისის მუშათა კლასს და მის [illegible]!

ამსტერდამი

მუშათა კლასის [illegible] ევროპის მოძრაობა [illegible] ამსტერდამში [illegible]—[illegible]—[illegible].

[illegible] რევოლუციური [illegible] ამ საერთაშორისო [illegible] ამ საერთაშორისო მუშათა მოძრაობის.

[illegible] მუშათა მოძრაობის [illegible] და მუშათა კლასის [illegible]. მუშათა კლასის [illegible].

[illegible] იმპერიალისტთა [illegible] ყველა ქვეყნის [illegible] მუშათა [illegible] რევოლუციური [illegible] მუშათა [illegible] ბრძოლის [illegible].

მუშათა კლასი [illegible] რევოლუციურ [illegible] ბრძოლის [illegible] პირველი [illegible] მუშათა [illegible] იმპერიალისტთა [illegible] მუშათა [illegible].

პარიზის კონფერენციის [illegible] მუშათა [illegible] ამსტერდამში, [illegible] ინტერნაციონალურ კონგრესს, [illegible] პროლეტარიატს.

ბერნი და ამსტერდამი [illegible] მუშათა საერთაშორისო მოძრაობის [illegible] ევროპის [illegible] სოციალისტური [illegible].

[illegible] ამსტერდამშივე [illegible] ამსტერდამის კონფერენციას.

მაგრამ ჩვენ ვიცით, რომ ეს [illegible] ევროპის მუშათა [illegible] ბრძოლას, და ჩვენც ამ იმედით [illegible] მუშათა კავშირის [illegible] რევოლუციის [illegible].

ძმათა სასაფლაო

გრილი, [illegible] დღე, [illegible] ზეიმში.

[illegible] ძმათა სასაფლაოს [illegible].

[illegible] ძმათა სასაფლაო [illegible].

ძმათა სასაფლაო... [illegible].

პარიზში არის სასაფლაო „პერ-ლაშეზი“. 1871 წ. [illegible] „კომუნა“. 30,000 [illegible] „პერ-ლაშეზის“ [illegible] „კომუნართა“ [illegible].

[illegible] „პერ-ლაშეზიდან“ [illegible].

[illegible] ჩვენი ძმათა სასაფლაო [illegible].

[illegible] „ცისკარი“ [illegible] — [illegible].

[illegible].

„[illegible], [illegible]“. [illegible].

[illegible].

მაგრამ [illegible].

[illegible] რევოლუციისა. [illegible].

[illegible] ძმათა [illegible].

პატივი და დიდება ამ წმინდა სასაფლაოს! საუკუნოდ ხსოვნა უდროოდ დაღუპულთ. განი.

პირველი მაისი

პირველი მაისი თფილისის პროლეტარიატმა [illegible]. [illegible] მუშათა კლასთან ერთად [illegible] ამ დიდ დღეს. [illegible] ორგანიზაციების [illegible] 1 მაისის [illegible]. 11 საათზე [illegible]. 100-მდე დროშა იყო [illegible]. [illegible] „გაუმარჯოს პირველ მაისს“. [illegible] „გაუმარჯოს პირველ მაისს“. [illegible] პირველი 1905 წლის ცხრა ძმათა სასაფლაოზე. [illegible] 40 ათასს [illegible]. 2 ს. [illegible] ძმათა სასაფლაოზე იყო. ეს სასაფლაო [illegible] იყო შემკული, და თან წარწერა იყო წითელ ლენტზე: „1905 წ. ცხრა ძმათა სასაფლაო“. აქ [illegible]. [illegible] პროცესია გადავიდა ახალ ძმათა სასაფლაოზე. ეს სასაფლაოც შემკობილი იყო [illegible]. [illegible] მიტინგი გახსნა [illegible]. [illegible] დამფუძნებელი კრების სახელით [illegible], რომელმაც აღნიშნა პირველი მაისის მნიშვნელობა და [illegible] პოლიტიკური [illegible], მოუწოდა მუშათა კლასს [illegible] სოციალიზმის [illegible] დემოკრატიზმის [illegible].

სოც. დემ. ცენტრალური კომიტეტის სახელით [illegible], [illegible] ფედერალისტების წარმომადგენელმა, [illegible]. კავშირთა სახელით [illegible], [illegible] სახელით [illegible], სოც.-რევოლუციონერთა სახელით [illegible].

[illegible] მიტინგი და [illegible] მიტინგზე [illegible] რუს მუშების სახელით [illegible], რომ რუსი მუშები ქართველ მუშებთან ერთად არიან და [illegible] მიტინგი დაიხურა სადამოს 5 საათზე, რომელმაც მიიღო შემდეგი რეზოლუცია:

„თფილისის მუშების მრავალათასიანი [illegible] პირველ მაისის მიტინგი [illegible] ინტერნაციონალის [illegible] ყველა სოციალისტურ პარტიებს, რომელთაც თავი მოიყარეს ინტერნაციონალურ კონფერენციაზე ამსტერდამში, [illegible] რევოლუციური ბრძოლისა [illegible] პროლეტარიატის [illegible] კაპიტალიზმის [illegible], [illegible].

მიტინგი [illegible], რომ [illegible] ინტერნაციონალის [illegible] ყველა რაზმები, რომ [illegible] სოციალიზმისაკენ. მიტინგი [illegible] საქართველოს სოციალისტური [illegible], [illegible] ამიერ-კავკასიის [illegible] ამიერ-კავკასიის [illegible]. მიტინგი [illegible] კონფერენციაზე, [illegible] რევოლუციონური [illegible] მუშათა კლასის [illegible] ამიერ-კავკასიის მუშათა კლასს [illegible].“

6 საათის ნახევარზე ხალხი ნელ-ნელა დაიშალა.

მთელი დღის განმავლობაში ყველა [illegible]. [illegible] არ მუშაობდა. [illegible] ქალაქის [illegible] და სხ. [illegible] ყვავილებით [illegible] წარწერებით.

[illegible] ქალაქის [illegible] წარწერებით.

[illegible] ლექციები: [illegible] კლუბში [illegible] ამხ. [illegible].

[illegible] სიტყვა პირველი მაისის [illegible] პირველი და მეორე ინტერნაციონალის [illegible] სოციალიზმისაკენ [illegible] 4 მოქ. [illegible]: 21 ნომერი [illegible]. აკ. ხ.

ᲓᲦᲔᲡ

საერთაშორისო სოციალისტურ კონგრესს ამსტერდამში გერმანიიდან დაესწრებიან შეიდემანის მომხრენი—მიულერი და ველსი.

საზავო კონფერენციამ დააკმაყოფილა იაპონიის მოთხოვნა კიაო ჩაოს და ჩინეთში გერმანელთა კონცესიების გადაცემის შესახებ.

იტალიის დელეგატები საზავო კონფერენციას არ ესწრებიან. მთელს იტალიაში მანიფესტაციები იმართება. ერთ ერთ მიტინგზე ორლანდომ რომში თავისი სიტყვა ასე დაამთავრა: „იტალიამ ითმინა შიმშილი, მაგრამ არას დროს არ მოითმენს უპატიოსნობას“. ჯარის მთავარ სარდალმა განაცხადა, რომ საჭიროების დროს ჯარი და ფლოტი მზათ იქნებიან.

რუმინიის ჯარების წინსვლა უნგრეთის ტერიტორიაზე შეჩერებულ იქნა.

დონის ოლქში, ტიხორეცკაიას მიმართულებით, საბჭოთა ჯარებმა დაიკავა სად. ტორგოვაია.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲒᲐᲠᲨᲔᲛᲝ

რეიტერის ცნობა თუ პროვოკაცია?

ბაქოს გაზეთებში დაბეჭდილია სტამბოლიდან მიღებული ცნობა, რომელსაც სათაურად აქვს „საქართველო და ოსმალეთი“. ეს ცნობა გამოცემულია რეიტერის სააგენტოს მიერ და შეიცავს შემდეგს: „საქართველო გამოაშკარავებს მოხდა ოსმალეთის ომში ჩარევის შესახებ. თურქეთის მიერ ომის გამოცხადებამდე ენვერ-ფაშამ ხელშეკრულება დასდო საქართველოსთან კავკასიაში სამხედრო ოპერაციების შესახებ. ქართველებს უნდა მოეჭრათ რუსის ჯარებისთვის უკან დახევის გზა. ამით აიხსნება საქმით ოსმალურ-ქართული კონცესიები, რომლებიც მიეცა საქართველოს ბრესტ-ლიტოვსკის ხელშეკრულებით“.

ასეთი პროვოკაციული ცნობა საქართველოს შესახებ არა ერთი და ორი დაწერილა საზღვარ გარეთის და რუსეთის პრესაში. საქართველოს მტრებს საკმაოდ მოეპოვებათ საზღვარ გარეთ თავიანთი ზრახვების გამომხატველი ორგანოები. როგორც სჩანს, ეს აღარ აკმაყოფილებს მათ და ახლა, როგორც ხედავთ, რეიტერის სააგენტოსთვის მიუმართავთ, რომლის საშუალებითაც ფიქრობენ მთელს დედამიწას წარმოუდგინონ საქართველოს „ღალატის საბუთები“. ამიტომ არ შეგვიძლია აღშფოთებით არ შევეგებოთ რეიტერის სააგენტოს მიერ გავრცელებულ ცნობას.

ᲡᲐᲛᲒᲚᲝᲕᲘᲐᲠᲝ ᲓᲔᲞᲔᲨᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲬᲔᲠᲘᲚᲔᲑᲘ

თელავი. ნიჭიერი ტრიბუნის და დაუფასებელი წევრის, ძვირფასი ამხანაგის რაფიელ ჩიხლაძის მოულოდნელმა დაკარგვამ მწარეთ დაგვაღონა. თელავის ორგანიზაცია ღრმად დამწუხრებული გლოვობს ძვირფასი ამხანაგის დაკარგვას. ორგანიზაციამ გადასცა [illegible] თბილისელთ.

კოლექტივი.

ჭიათურა. ამხანაგ რაფიელის მოულოდნელმა სიკვდილმა ქუთაისურ ამხანაგებს თავზარი დასცა. დავკარგეთ მებრძოლი ამხანაგი, თავდადებული პარტიული მუშაკი, საუკეთესო სახალხო ტრიბუნი, მისი ცხედრის წინაშე მუხლს ვიდრეკთ. ჭიათურის სოციალ-დემოკრატიული კომიტეტი.

დუშეთი. დაუვიწყარი [illegible] დაკარგულ თავდადებულ მებრძოლის ამხანაგ რაფიელის ცხედარს. სამაზრო კომიტეტი.

ხაშური. ხაშურის ახალგაზრდა მარქსისტთა ორგანიზაცია შავი ძაძით შემოსილი მწარე ცრემლებით დასტირის მოწინავე მებრძოლს და პარტიის თვალსაჩინო მუშაკს რაფიელ ჩიხლაძეს უდროოდ გარდაცვლილს. კომიტეტი.

ტყიბული. გულდათუთქული დაუვიწყარი ძვირფასი რაფიელის დაკარგვას. მუშათა კლასმა მასში დაჰკარგა ერთი საუკეთესო ხელმძღვანელი. ტყიბულის მუშათა კავშირის გამგეობა.

ახალციხე. გამოუთქმელი მწუხარებით დავსტირით მუშათა კლასის საუკეთესო დამცველის რაფიელ ჩიხლაძის უდროო გარდაცვალებას.

ახალციხის სოც. დემ. ორგანიზაცია, სახალხო გვარდიის შტაბი, მიწის მუშათა დეპუტატების საბჭო.

ფოთი. ფოთის პროფესიონალურ კავშირების ცენტრალური საბჭო უერთდება საქართველოს დემოკრატიის მწუხარებას რაფიელის უდროო სიკვდილის გამო. დავკარგეთ დამცველი მუშათა კლასის ინტერესების და უბადლო სახალხო ტრიბუნი. მუხლს ვიდრეკთ განსვენებულის ნეშტის წინაშე.

პრეზიდიუმი.

სიღნაღი. სიღნაღის მაზრის სოციალ-დემოკრატიული ორგანიზაცია უერთდება საქართველოს მუშათა კლასს გლოვას ძვირფასი დაუღალავი და სპეტაკი ამხანაგის რაფიელ ჩიხლაძის უდროოდ დაკარგვის გამო. გვირგვინის ნაცვლად ეგზავნება 500 მან.

სიღნაღის ორგანიზაცია.

საქართველოს დემოკრატიასთან ერთად ვგლოვობთ შეუდარებელი ამხანაგის რაფიელ ალექსის ძე ჩიხლაძის უდროოდ გარდაცვალებას; დიდი შენი წარსული ღვაწლი ექნება სამაგალითოდ ჩვენთვის, ხალხის გულში [illegible] ამხანაგი რაფიელ. რკინის გზის რაიონის სახალხო გვარდიის შტაბი.

რაფიელის ხსოვნას.

„შავი რაინდი უშიშარი“, ცეცხლის მფრქვეველი, სათუთი გრძნობით, სულით სპეტაკი, დაუღალავი, ცოცხალსული, ბრძოლის ქარცეცხლში გამოწრთობილი-გამობრძმედილი, აღარ გვყავს ჩვენ, ვინც ატანა გოლგოთაზე წამების ჯვარი, მწარეთ დავტირი. მისი [illegible] ზარი. მომაგონდება ტკბილ-ლამაზი, მშრომელთ ლაშქარი, შენ რაფიელი, ოქროპირი, ფიქრი აყრილი, და [illegible] გუშინ მონა, სამარისთ თავგასულების მოედანზე გამოფენილი, მისი ქართველ—მოციქული კი რაფიელი გაღ-

მოიგონე ჩვენს საყვარლისათვის მიძინებულს.. დემოკრატიავ, ქართველო ერო, ცხედარს იტირე. აპ. წულაძე.

აღარა გვყავს რაფიელი!..

ოჰ, რა შავი დღე გათენდა, რას მოველოდით და რა გვარგუნა შავმა ბედის წერამ?..

ვინ წარმოიდგენდა თუ გუშინდელი მომხიბლავი, მომღიმარი პირისახე რაფიელის დღეს შავი ზეწრით გადაკვრილი..

დიახ, აღარა გვყავს ჭკვიანი, წყნარი, უწყინარი რაფიელი და [illegible] მწარე ცრემლებს მის წმინდა ცხედარზე.

პატიოსანო, გულკეთილო ამხანაგო! შენს [illegible], შენს დაკარგვას არ დაივიწყებს პროლეტარიატი და მთელი საქართველო. სოციალ-დემოკრატია, რომლის [illegible] და რისთვისაც მთელი არსებით შეწირული იყავ ზვარაკად.

მაგრამ, უფრო არ დაივიწყებს ის გლეხკაცობა, რომელთაც მოუმზადე შენი მიზანშეწონილი, წყნარი, გრძნობიანი მოღვაწეობით სავსე სიტყვები: მახსოვს, ასე მგონია გუშინ იყო მეთქი, შენ და მოხუცი სანდრო [illegible] გამოსვლა რევოლუციის ნაყოფის წლის თავის აღსანიშნავად ქ. სურამში, სადაც შეიკრიბა ერთხმად [illegible] გადმოვარდა, მახსოვს მიწის საკუთრების შესახებ მთელი ორი საათი რომ ესაუბრე სურამის რაიონის გლეხებს, კაკლის ხის ქვეშ, რომლებიც სულ განაბული გისმენდნენ და გულოცავდნენ, მახსოვს, მაგრამ, მე...

რაფიელის სიკვდილით საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულმა პარტიამ დაჰკარგა გამოცდილი და დახელოვნებული ორგანიზატორი, პროპაგანდისტი და ზნე ჩვეულებით პატიოსანი ამხანაგი, მთელმა ამიერ-კავკასიის ერების დემოკრატიამ კი ერთი სოლიდარობის მქადაგებელი დამცველი ინტერნაციონალისტი. უკანასკნელად ვამბორებ შენს მრწყინვალე სახეს და ფიცსა ვ'დებ, რომ არასოდეს არ ჩაქრება იგი ჩვენს გულში.

გულდათუთქული ვანო
დავითიანცი.

ქ. ბორჯომი.

ᲐᲠᲬᲘᲕᲘ

რაფიელ ჩიხლაძეს.

მწვერვალთა ქედით, მზეკალთა ზეგით
არწივი ცისა მაფრენდა ფრთებს;
მაგრამ ამოსდა რისხვით და ძლევით,
გზას იკაფავდა შორეულ მზისკენ.

გზას იკაფავდა, და შუა გზაზე
ამოიცვარდა სასტიკი ქარი;
მკერდით დაეშვა დედამიწაზე, —
ფრთებს დალეწილი დაეცა მკვდარი.

გ. ქუჩიშვილი.

ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲢᲠᲘᲑᲣᲜᲘ

(რ. ჩიხლაძის ხსოვნას)

ასე უდროოდ, მოულოდნელად
რისთვის მოგვშორდი, ძმაო, შენა!?...
ვინ გვეყოლება შენებრ დამცველი!?...
მაშვრალთ ერთგულო, [illegible] სმენა!
ხალხის ტრიბუნო [illegible],
ხალხის ყრილობა შენ გელოდება...
[illegible] მტერზე,
მკვლელებში რა გინდა, რა გულისთქმა!?...
უთხარი რამე შენ აღზრდილ მშრომელს,
იქნებ რა უქნა, იქნებ რომ სტკივა?...
დახედე ოდნავ, დახედე მშრომელს
ხომ არა შიათ, ან ხომ არ სცივათ!?...
შენ არას ამბობ. [illegible], წადი
იქ სადაც არავინ მიდის;
წადი იმ მხარეს სიმწვერით ნაზარდი,
წადი იქ რწმენა, რომ მზე ამოვა,
სამუდამოდ, მზე გაბრწყინდება,
ლეღვები ძმობის ლაღად ხანა...
მაგრამ შენ იმას ვეღარ ახლავ...
არარაობის იმედი ნაზა!

დ. მეჩიანგურე.

ᲓᲔᲞᲔᲨᲔᲑᲘ

(საქართველოს დეპეშათა სააგენტო)

2 მაისი.

ᲤᲠᲐᲜᲒᲣᲚᲘ ᲞᲠᲔᲡᲘᲡ ᲪᲜᲝᲑᲔᲑᲘ.

ლონდონიდან იუწყებიან, რომ კონფერენციამ ერთხმად მიიღო ხალხთა ლიგის ხელშეკრულების ტექსტი. მასში შეტანილია დამატებანი, რომლებიც ამბობენ, რომ ლიგიდან გასვლა შეიძლება 2 წლის შემდეგ. ლიგის რეზიდენცია იქნება ჟენევაში, მაგრამ შეიძლება მისი სხვა ადგილზედაც გადატანა. არბიტრაჟი ლიგის წევრთათვის სავალდებულოა ყოველთვის, როცა კი შეთანხმდება ლიგის წევრთა შორის დაირღვევა. ლიგა მფარველობას გაუწევს ისეთ ორგანიზაციას, როგორიცაა წითელი ჯვარია. შრომის დასაცავი ზომები საზავო ხელშეკრულებაში იქნება შეტანილი. მონაწილეებს შეუძლიათ არ მიიღონ შეტანილი შესწორებანი, მაგრამ მაშინ ზოგიერთნი არიან ლიგიდან გავიდნენ. ლიგის წევრთ [illegible]. იაპონიის შესწორებას რასათა თანასწორობის შესახებ და საფრანგეთის შესწორების შეიარაღებაზე და სხ. კონტროლის შესახებ, ლიგა ხელახლა განიხილავს.

გერმანიის დელეგაციის პირველი ნაწილი გუშინ ჩამოვიდა ვერსალში. გერმანიის უკანასკნელ რწმუნებულებს სამშაბათს, ან ოთხშაბათს მოელიან.

[illegible] ᲪᲜᲝᲑᲔᲑᲘ.

ლიონი, აპრ. 29. ბუდაპეშტი, აპრ. 29. რუმინეთის არმიის წინსვლა ბოლოს შეაჩერეს. წითელი არმია კონტრ-შეტევაზე გადავიდა და რამდენიმე დღის წინათ დატოვებული ქალაქები დაიჭირა. ბერლინი, აპრ. 29. საერთაშორისო სოციალისტურ კონგრესზე გერმანიის წარმომადგენლებად დაინიშნენ შეიდემანი, მიულერი და ველსი. მათ უკვე მიიღეს საჭირო ქაღალდები ამსტერდამში წასასვლელად. ბუდაპეშტი, აპრ. 29. ბუდაპეშტში აღმოაჩინეს კონტრ-რევოლუციური შეთქმულება. მონაწილეობას იღებდნენ ძველი რეჟიმის ზოგიერთი მოხელენი და ვენაში გაქცეული კონტრ-რევოლუციონური [illegible] რედაქცია: ლიონი, აპრ. 29. საზავო კონფერენციის საერთო სხდომაზე გამოირკვა, რომ ყველა დელეგატები მხარს უჭერენ ხალხთა ლიგის შექმნას, თუმცაღა მის შემადგენლობიდან 2 სახელმწ. გამოვიდა. პარიზი, 29 აპრ. რომში კვირინალის მოედანზე მომხდარი დემონსტრაციების დროს ხალხს სიტყვით მიმართა ორლანდომ, რომელმაც თავის სიტყვა ასე დაამთავრა: იტალიამ ითმინა შიმშილი, მაგრამ არას დროს არ მოითმენს უპატიოსნობას. მისმა სიტყვამ დიდი ტაშის ქუხილი გამოიწვია. ხალხმა ოვაციები გაუმართა იტალიის ჯარის მთავარ-სარდალს დიაცს, რომელმაც განაცხადა, რომ საჭიროების დროს ჯარი და ფლოტი ყოველთვის მზად არის შეასრულოს თავისი მოვალეობა. მანიფესტაციები მთელ იტალიაში გრძელდება. გუშინ ფიუმეში ეროვნულმა საბჭომ ძალაუფლება და რწმუნებულება იტალიის მთავრობას გადასცა. **სამხრეთის ფრონტი**. მარიუპოლის რაიონი. ჩვენმა ნაწილებმა დაიჭირეს მდინარე კალმიუსის ხაზი ორიოდე ვერსის მანძილზე. დამატებითი ცნობებით, მარიუპოლის ალების დროს ტყვედ ჩავიგდეთ ერთი პოლკი. იუზოვის სამხრეთის და ჩრდილოეთით მოწინააღმდეგის კონტრ-იერიშებმა უნაყოფოდ ჩაიარა. ბახმუტის რაიონში მოწინააღმდეგემ შეტევა დაიწყო და ჯავშნიანი მატარებლის დახმარებით ჩვენი ნაწილები შეავიწროვა. ნოვოსერგეევკის, დებალცევოს, ჩერნუხინის სიმაღლეებისათვის ბრძოლა გრძელდება. ლუგანსკის რაიონში. ლუგანსკის სამხრეთით ჩვენმა ნაწილებმა დაიჭირეს სად. კარპენკო. კამენსკის რაიონში ჩვენი ჯარი ბრძოლას განაგრძობს. მდ. მანიჩზე, ნოვო-ჩერკასკიდან 60 ვერსზე ჩვენი შეტევა გრძელდება, წამოვიყვანეთ 250 ტყვე, ხელთ ვიგდეთ 2 ზარბაზანი და ტყვიამფრქვევები. ტიხორეცკის მიმართულებით ბრძოლის შემდეგ დავიჭირეთ სადგური ტორგოვაია, ველიკოკნიაჟესკიდან 30 ვერსზე.

ᲘᲜᲒᲚᲘᲡᲣᲠᲘ ᲞᲠᲔᲡᲘᲡ ᲪᲜᲝᲑᲔᲑᲘ.

საზავო კონფერენციის სხდომაზე იტალიის წარმომადგენლების 3 ადგილი თავისუფალი, იტალიელები სხდომას არ დასწრებიან. გუშინ [illegible] წარმოებდა. იტალიის საკითხები სხვა საკითხებით დაიჩრდილა. საზავო ხელშეკრულება საბოლოოდ იქნა დამუშავებული და წარუდგენენ გერმანელებს, რომლებსაც პარასკევს მოელიან. გერმანიის წარმომადგენელთა ნაწილი გუშინ და დღეს ჩამოვიდა, ხვალ მოელიან დანარჩენებს.

იაპონიის დელეგატებმა დღეს სამთა საბჭოს პასუხი მიიღეს და იაპონიის საკითხი გადაწყდა. როგორც სჩანს, იაპონიამ მიიღო კიაო-ჩაო და გერმანელების კონცესიები ჩინეთში იმ პირობით, რომ შემდეგ ეს კონცესიები განსაკუთრებულ პირობებით ჩინეთს გადასცეს თუ ალიარებული იაპონიის უფლებები ჩინეთის ტერიტორიაზე. ეს დიდი გამარჯვება იქნება იაპონიისთვის. ბევრის აზრით კი ვილსონის 14 პუნქტი არ შეიცვლება, ცვლილება, რომ [illegible] სიტყვაში აღნიშნა, რომ არ თანხმდება ისეთ ხელშეკრულებას [illegible], რომელიც არ [illegible] თანასწორობას და [illegible] ხელს შეუშლიდა ერთა [illegible]. კონფერენციის გახსნის წინ 2 საათ. [illegible] კიაო-ჩაოს შესახებ, რამაც [illegible] სრულიად შეცვალა, ხოლო [illegible] თავის სიტყვა გადასწყვიტა. ყველა ამის გამო ბევრი ფიქრობს, რომ კიაო ჩაო საზავო ხელშეკრულების [illegible] ხმას [illegible] იაპონელებს. ეხლა იაპონიას არა [illegible] კონფერენცია. ამბობენ, რომ იაპონიის საკითხის ამ გვარათ გადაწყვეტა რამ ძლიერი შთაბეჭდილება მოახდინა, მოსალოდნელია, რომ ეს დიდ [illegible] გამოიწვევს იტალიის [illegible].

ნიუ-იორკი. ამერიკის სასურსათო აგენტები, რომელთაც სურსათი უნდა შეეძინათ, ფასების [illegible] არა აქვთ. ფიქრობენ, რომ ზოგიერთ სურსათზე ფასები კიდევაც აიწევა. ამერიკიდან ეხლახან მიღებულ ცნობებით, გერმანიისა, ავსტრიისა უნგრეთისა, პოლონეთისა, იტალიისა, სამხრეთ-სლავიის, ჩეხო-სლოვაკიისა და ბალკანეთის სახელმწიფოებში, ფინლანდიაში, ციმბირში და რუსეთის ჩრდილოეთ ნაწილში სურსათის შეზიდვა სულ უკანასკნელი ერთი წლის განმავლობაში მაინც საჭირო [illegible]ნება.

ერთი მაღალი წოდების ამერიკე-

ᲙᲠᲘᲢᲘᲙᲣᲚᲘ ᲨᲔᲜᲘᲨᲕᲜᲔᲑᲘ

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲘᲛᲑᲝᲚᲘᲡᲢᲔᲑᲘ.

2

როგორც დავინახეთ პირველი წერილიდან, ჩვენი სიმბოლისტები „ცისფერი ყანწებიდან“, ესე იგი თავიანთ სალიტერატურო დებიუტიდან, იწყებენ ახალ ხანას ქართული ლიტერატურისას. ამიტომ საჭიროა მათ ენიანდელ ნაწარმოების გარჩევას შევუდგებოდეთ, საჭირო ცოტა უკან დავბრუნდეთ და მათი დებიუტი გავიცნოთ. ამაში დაგვეხმარება ჟურნალი „ცისფერი ყანწები“, რომლისაც ვიცი, გამოსულა თავის დროზე ორი ნომერი ამ ჟურნალისა, მაგრამ ჩვენ ხელთ არის ჯერჯერობით მხოლოდ მეორე ნომერი, რომლიდანაც დავიწყებთ ჩვენი სიმბოლისტების გაცნობას.

შეიძლება თქვენ გგონიათ, რომ, როგორც შეშვენის ყოველ დებიუტანტს, „ცისფერმა ყანწებმა“ მოკრძალებით შემოაღეს კარები ქართული ლიტერატურისა და მოკრძალებით უცდიდენ, რას იტყვის მკითხველი და ლიტერატურული კრიტიკა მათ შესახებ. არა, ისინი შემოიჭრნენ ქართულ ლიტერატურაში დიდის ხმაურობით და ყაყანით, ყვირილით: შაბაშ, მოვედით, გზა მოგვეცით. თუმცა გზას არავინ უკავებდა, მაგრამ მაინც ყვიროდნენ და გზას თხოულობდნენ. ხელში კარტონის ხმალი ეჭირათ, აქნევდნენ მას და ემუქრებოდნენ მტრებს, თუმცა მტრები არსად სჩანდა და არავინ ბრძოლას მათთან არ აპირებდა.

საინტერესოა მათი სალიტერატურო დეკლარაცია, ან, თუ გნებავთ, მანიფესტი, სადაც ეს დონ-კიხოტები „ცისფერი ყანწებიდან“ ილაშქრებენ „ყვითელი მტრების“ წინააღმდეგ. მანიფესტის სათაურია „ყვითელ მტრებს“ და იწყება ასე:

„ჩვენ მოგესმინეთ თქვენი წყევლა, დავინახეთ, როგორ ანთებდით კოცონს ჩვენი მღელვარებით სავსე გულების დასაწვავად. გვეცინოდა ხმები ყრუ [illegible] და არ სჩანდა თქვენი ხმალი ბრძოლისთვის ამართული. გვეწყინა კი რაინდების შეხვედრა: გვწყინს, მტერი რაინდი, მრისხანე გზაზე მოთამაშე, რომელიც ჩვენთვის უცნობ და დაშორებულ ბრძოლის ველიდან გამოსული, [illegible] სიძულვილით და [illegible], მაგრამ ქვეითადაა. არ ვიცით სად არის თქვენი ხმალი. თქვენს [illegible] ყვირილში გესმით დაძლეული ჩვენი შეურაცხყოფილი ხმები, ჩვენი წმინდა ლოცვები. მაგრამ [illegible], მას ვერ შეაშინებს თქვენი [illegible] ზეამოთა. თქვენ გინდათ დასთესოთ მტრობა ჩვენ შორის და მოყვრულ ძმებში შეიტანოთ სიძულვილი“.

ჩვენ გვეგონა, რომ დონ-კიხოტი მოკვდა. როგორც ხედავთ, ის კიდევ ცოცხალი ყოფილა, გარდაცვლილა მხოლოდ ასპარეზი, „ცისფერ ყანწებში“ მოკალათებულა და იქიდან ებრძვის... ყვითელ მტრებს, ანუ ქარის წისქვილებს.

საბრალო ლამანჩის გმირს ელანდებოდა ყოველგან მტრები და ქარის წისქვილებში ის ხედავდა მდევ-გმირებს, უბრალო სამიკიტნოს ის დიდებულ [illegible] და [illegible] კოშკათ, [illegible] ქალებში [illegible] მანდილოსნებს, [illegible] „მტრებს“, მაგრამ სინამდვილე ყოველგან მის [illegible] კომიკურ ფარსად აქცევს.

ესე მოსდით „ცისფერ ყანწელებსაც“. ისინიც, როგორც დონ-კიხოტი, გალუცინაციის მსხვერპლი გამხდარან. სამწუხაროა, რომ წყარო, მიზეზი ამ გალუცინაციისა ერთი და იგივეა. ლამანჩელი გმირი, როგორც ვიცით, გატაცებული იყო ბრძოლის სურვილით რაინდებთან, ეს სურვილი იმდენათ ძლიერი იყო მასში, იმდენათ დამონა იგი ამ სურვილმა, რომ უბრალო ქარის წისქვილებში მას ელანდებოდა მტრები, „ყვითელი“ ალბათ, და სრულ [illegible] ეკვეთებოდა მათ.

ჩვენ „ყანწელ“ დონ-კიხოტებსაც სჩვევიათ „რაინდებთან შეხვედრა“. „[illegible] რაინდებთან შეხვედრა. გვწყინს მტერი რაინდი, მრისხანე გზაზე მოთამაშე, ჩვენთვის უცნობ და დაშორებულ ბრძოლის ველიდან გამოსული“ სწერენ ისინი.

როგორც სჩანს, ეს სურვილი „რაინდებთან შეხვედრის“ გაცილებით უფრო ძლიერი იყო ჩვენ „ყანწელ“ რაინდებში, ვიდრე ლამანჩელ გმირში, რადგანაც თუ დონ-კიხოტი ქარის წისქვილებში ხედავდა მტრებს, ჩვენ „ცისფერ“ რაინდებს ელანდებათ „ყვითელი მტრები“ იქ, სადაც ქარის წისქვილიც არ არის, არის მხოლოდ... ცარიელი ადგილი. ლამანჩელი ავანტიურის გალუცინაციას, როგორც იცით, ასეთ წერტილამდის არ მიუღწევია...

„ცისფერი“ რაინდები ილაშქრებენ „ყვითელ“ მტრების წინააღმდეგ, და თუმცა უფრო ხშირად იმუქრებიან, მათ უფრო კომიკურ შთაბეჭდილებას ახდენენ, მათ უნდათ დაუყვანონ ტრაგედია იქ, სადაც კომიკური ფარსია, ყვითელი მტრები იქ, სადაც მხოლოდ ცარიელი ადგილია.

სად გაიგონეს ჩვენმა „ყანწელმა“ რაინდებმა წყევლა, სად დაინახეს ანტიკური კოცონი მათი „მღელვარებით სავსე გულების დასაწვავად“? სად... სად ნახეს „ყვითელი მტრები“ და მათი „ბოროტებით სავსე ზეამოთა“? „თქვენ გინდათ დასთესოთ მტრობა ჩვენ შორის და მოყვრულ ძმებში შეიტანოთ სიძულვილი“, სწერენ „ყანწელები“. ვის?! სად?! როდის?!..

არაფერი ამის მსგავსი, რა თქმა უნდა, სინამდვილეში არ ყოფილა, ყველაფერი ეს გალუცინაციის შედეგია. რამდენადაც ჩვენ გვახსოვს, ჩვენი რაინდების გამოსვლისათვის სალიტერატურო ასპარეზზე, არავის ყურადღება არ მიუქცევია, ყველამ შეხედა მათ დებიუტს, როგორც უმნიშვნელო მოვლენას, არავის სერიოზული ლაპარაკი მათ შესახებ არ ყოფილა და, თუ ლაპარაკი ჩამოვარდნილა, აღნიშნავდნენ მათ გამოსვლას, როგორც სალიტერატურო კურიოზს... ხან მათი ლექსები აწვევდა ღიმილს, ხან ხუმრობას, და სერიოზულად არავინ მათ გამოსვლაში სერიოზულ ლიტერატურულ მოვლენას არ ხედავდა.

მაგრამ ჩვენ დონ-კიხოტებს უბრალო ღიმილში „ანთებული კოცონი“ ელანდებათ მათ დასაწვავად, და ხუმრობაში წყევლა და „ბოროტებით სავსე ზეამოთა“, რომელიც გამიზნულია მათი აზრით „მოყვრულ ძმებში მტრობის დასათესად და მათ შორის სიძულვილის შესატანათ“. ყველგან მათ ელანდებათ „ყვითელი მტრები“, რომლებსაც თურმე, როგორც ისინი გულუბრყვილოთ დარწმუნებული არიან, საშინლათ ეშინიათ მათი „ცივი ღიმილის“.

აი რას სწერენ ისინი:

„ყვითელო თავისუფლებო, თქვენს სიბნელეში ხომ ხედავთ ჩვენს სიმშვიდეს, (სად არის ეს სიმშვიდე? გვ. 8.) [illegible] ბოლომდის. ყველა მხრიდან უსმენთ სიკვდილს, რომ დაინახოთ თქვენის სიბნელიანი თვალებით ჩვენი დაცემა“.

და შემდეგ:

„ჩვენ არ გვეხარია თქვენთან დიდხანს საუბარი. გადავქედით კიდევ ერთხელ, კიდევ დაინახავთ ჩვენს ცივ ღიმილს, რომლისაც თქვენ ისე გეშინიათ, თქვენ, ჩვენო ყვითელო მტრებო, ფერ დაკარგულნო სიბრაზით და [illegible], თქვენ, რომელთა სახელი ჩვენ არ ვიცით, და რომელთა [illegible] ხმალს ჩვენ ვერასოდეს ვერ დაინახავთ“.

ჩვენ „ცისფერ“ რაინდებს სრულიად დაუკარგავთ ხელიდან სიმშვიდე, თუმცა გვარწმუნებენ თავიანთ სიმშვიდეში, დიდის პათოსით და აღელვებით ემუქრებიან ცარიელ ადგილს, რომელშიაც მოსჩვენებიათ „ყვითელი მტრები“ და ყველა ამას „ცივ ღიმილს“ უწოდებენ. ხომ ხედავთ ჩვენს ღიმილსო. სიმართლე უნდა ვთქვათ: ვერ ვხედავთ...

ჩვენ გავეცანით „ცისფერი ყანწების“ დეკლარაციას, ანუ მანიფესტს. გავეცნოთ ეხლა მათ ლექსებს, რომლებსაც ისინი „წმინდა ლოცვებს“ უწოდებენ.

აი პირველ ყოვლისა „წმინდა ლოცვა“ ელენე დარიანისა, რომელსაც სახელად „ფერადი სონეტი“ ჰქვია. საინტერესოა ეს „ლოცვა“.

„მომღერლის თვალებს მე ვეტრფი ნაზი
ზმანებით.
წითელ კოცნა დანაწილი ჩემი პერანგის;
გვერდით გიყვარდეთ,—სიყვარული მეც
დამანებეთ..
მე მოგიტანე ელვარება ფერადი ჰანგის.
და ჩემ ცივ ფეხს ენატრება რკა-
ლი ფუნჯის,
არავის კოცნას არ ვეტრფი მე დანა-
ნებით“.

საფრანგეთის შემდეგ: სიმბოლისტები, (საფრანგეთის სიმბოლისტები ყველა შემთხვევაში, სადაც ეს მიმართულება დაიბადა) და მათი თეორეტიკოსები აცხადებენ, რომ სიმბოლიზმი რეაქცია და ბუნტია იმ ლიტერატურულ მიმართულების წინააღმდეგ საფრანგეთში, რომლის წარმომადგენელი ზოლა იყო და რომელსაც ნატურალიზმი ეწოდება. ერთი ამ სიმბოლისტთაგანი [illegible] კი გამოთქვამს იმის გამო, რომ ზოლას „პორნოგრაფიზმი“ იქამდე აღწევს, რომ ცნობილ მის რომანში („ნანა“) ის აწერს „პერანგის ნაწილს“ რომელმაც, მოახდინა ამ ანტიპატიური სურათის [illegible] თავი ქალის „პანტალონებიდან“.

თქვენ ხედავთ, რომ ქართველი სიმბოლისტი, თუ სახელს (ელენე) მივენდობით, [illegible] ლიტერატურული უნდა [illegible] იმ „პერანგის ნაწილს“ რომლის წინააღმდეგ ასე [illegible] ფრანგმა სიმბოლისტებმა ზოლას რომანში.

საყურადღებოა, რომ თვითონ [illegible] თულებს „ცისფერი ყანწელების“ [illegible] ლების სიმბოლიზმს, ნაცვლად [illegible] ლექსებში სიმბოლების [illegible] ისეთ სურათების აღწერას („პერანგის ნაწილი“, „ცელქი ფეხები“), რომლებიც პირდაპირ ნასესხებია ნატურალისტ [illegible] ნაწარმოებებიდან.

იგივე [illegible] მანდილოსნის ლექსებში (ამბობენ ელენე დარიანი მანდილოსანი არ არის „ქალ[illegible]“, მაგრამ ჩვენ ამის გამოკვლევას შეუდგებით, მით უმეტეს რომ საქართველოსთვის ეს სულ ერთია) თქვენ შეხვდებით ისეთ სიმბოლოს, როგორიც „ცელქი ფეხები“.

აი ქალბატონი ელენე დარიანის [illegible] სი „მე და კატა“, სადაც იგი [illegible] შორის სწერს:

„მივდივარ ბუხართან; რა მინდა!

გულავენ, თბებიან ტიტველი ფეხები
მე არ შემიძლია, მე მარტო
და ფეხის გულებით კატის

და ისევ ზმორება, ვნება

გაზ. „ერთობის“ მკითხველების საყურადღებოთ

1 მაისიდან ჩვენი გაზეთი ღირს ცალკე ნომერი, როგორც თფილისში, ისე პროვინციაში

1 მანეთი, თვეში 25 მანეთი

სამგლოვიარო განცხადება ჩვეულებრივი ზომისა 30 მანეთი. განცხადების ფასი როგორც პირველ ისე მეოთხე გვერდზე სტრიქონი პეტიტისა 2 მანეთი. პროვინციელ აგენტებს და გაზეთის გამყიდველებს გაზეთი დაეთმობათ ცალი ნომერი 83 კაპეიკათ.

ამბობს, რომ ინგლის-საფრანგეთ-ამერიკის სამხედრო კავშირის შეკვრას მიზნათ აქვს რეინის საზღვარზე ჯარის შენახვა, საფრანგეთის დასაცავათ, რათა უკანასკნელი დაკმაყოფილებულიყო. დაწვრილებით ხელშეკრულებას გამოაცხადებენ.

ხოლო ოთხთა საბჭო მაკენსენთან მოლაპარაკების შემდეგ გადავიდა ბელგიის მოთხოვნილებების განხილვაზე, რომელიც, როგორც ამბობენ, გამოსთქვამს უკმაყოფილებას იმის გამო, რომ მისი მოთხოვნილებანი არ დაკმაყოფილდება.

ხვალ ოთხთა საბჭო [illegible] საკითხზე გადავა.

პარიზის მცხოვრებნი სრულიად გულცივათ შეხვდნენ გერმანელების ჩამოსვლას. მათთვის დიდი ხანია, რაც კონფერენცია ახალი ამბავი არ არის და იმდენათ ინტერესს იწვევს, რამდენათაც მთავრობის სხდომები. მცხოვრებნი ისე უყურებენ კონფერენციას, როგორც მუდმივ დაწესებულებას. თვით ვერსალშიაც არა ნაკლებათ აღმოჩნდა ცნობის მოყვარეობა და გერმანელების ნახვის სურვილი. უკანასკნელთა დასაცავათ დაინიშნა ფრანგ. ჯარისკაცების ყარაული. ვერსალიდან 3 ვერსის სიშორეზე მყოფ სადგურიდან გერმანელები ავტომობილებით წაიყვანეს მათთვის დანიშნულ შენობებში, რომელიც იქვე ახლოა. ეს [illegible] იმას, რაც მოხდა 1870 წელს.

დღეს იაპონელები ნახევრათ ოფიციალურ ცნობით კამათს აწარმოებენ. მათ [illegible] სამთა საბჭოს დილის სხდომაზე. იაპონიის წარმომადგენლები [illegible], მაგრამ შეთანხმება ვერ მოხდა, ისე რომ ეგევე საკითხი იქნება განხილული შემდეგ სხდომაზე.

ხელშეკრულების ბრიტანეთის დელეგაციამ წარმოადგინა ლიგის ხელშეკრულების შესახებ განმარტებანი, რომლებიც გამოხატავენ ბრიტანეთის დელეგაციის აზრს და რომლებსაც ზოგიერთი ცვლილებები შეაქვთ კვირას წარმოდგენილ დეკლარაციაში! მონროეს დოქტრინის შესახებ განმარტებაში ნათქვამია § 21 განმარტავს, რომ ამ ხელშეკრულებას მიზნათ არა აქვს გააუქმოს მთლიანათ ან ნაწილობრივ სხვა რომელიმე შეთანხმებანი, რომლებიც უკანასკნელი არ ეწინააღმდეგება ამ ხელშეკრულების მიზნებს, რომლებიც [illegible] ლიგის წევრებს. ასეთ შეთანხმებათა რიცხვს ეკუთვნის განსაკუთრებული ხელშეკრულებანი იძულებითი არბიტრაჟის შესახებ და სამხედრო თავდაცვითი ხელშეკრულებანი.

მონროეს დოქტრინა და მსგავსი შეთანხმებანი უკანასკნელთა კატეგორიას მიეწერება. იქიდანვე ცხადია, რომ ასეთი ხელშეკრულებანი [illegible] არ გადაქცეულა და პირიქით, მშვიდობიანობის უზრუნველყოფა. მონროეს დოქტრინის წარმოშობა კარგათაა ცნობილი. იგი შეიქმნა 1823 წელს, იმ მიზნით რომ ამერიკა ევროპის აბსოლუტიზმის ბრძოლის ასპარეზათ არ გადაქცეულიყო. ეს დოქტრინა თავდაპირველათ ამერიკის სადარაჯო პოლიტიკის საფუძველი იყო. შემდეგ მან საერთაშორისო შეთანხმების ხასიათი მიიღო და რასაკვირველია, შეერთ. შტატების მცხოვრებნი [illegible], რომ ხელშეკრულებამ ეს აღიაროს, არსებითათ მონროეს დოქტრინა იგივე ხელშეკრულებაა და მართლაც § 10 ში გამოხატულია ისე რომ თუ ლიგაში ამერიკის და ევროპის სახელმწიფოთა შორის ამის შესახებ რამე უთანხმოება მოხდება, მას ლიგა გამოარკვევს, განმარტებანი განსაკუთრებით აღნიშნავენ იმ ფაქტს, რომ მონროეს დოქტრინას საერთაშორისო ხელშეკრულების მნიშვნელობა მიეცა.

[illegible] ცნობები.

პოლონელების ცნობა, უკანასკნელ პოლონეთის ჯარის [illegible], ვილნოში შემოსვლისაგან გაქცეული მცხოვრებლები აჯანყდნენ და ბოლშევიკები გარეკეს. [illegible] პოლონელ ხალხთაგან პოლკი, რომელიც აჯანყებულებს შეუერთდა. შემდეგ მიღებულ ცნობებით, პოლონეთის ლეგიონერები ქუჩებში გამართულ ბრძოლაში მონაწილეობას იღებდნენ.

ინგლისის მატროსებმა აგრეთვე დახმარება გაუწიეს, მოსალოდნელია, რომ [illegible] გადაწყდება.

კელნიდან 25 აპრილს ტელეგრაფით მოითხოვეს გერმანიას, რომ მან ვერსალში გაგზავნოს სტატისტიკური ცნობებით შეიარაღებული შემდეგი ექსპერტების კომისია: სურსათის მიწოდების, ზღვის ტრანსპორტის და საკომერციო საქმეების. გერმანიის მთავრობამ ამაზე უპასუხა: „გერმანიის სამშვიდობო დელეგაციას ჰყავს ეკონომიური და სამრეწველო საკითხების 25 სპეციალისტი ექსპერტი და თუ კიდევ დამატებითი კომისია იქნება საჭირო, გერმანია საჩქაროთ გაგზავნის ვერსალში.“

როგორც პოლონეთის გაზეთები იუწყებიან, გენერალმა გალერმა [illegible] წარმოთქვა სიტყვა: „ლემბერგში და [illegible] ჩვენი მტრები მოგვეძალებიან: ჩვენ აქ დასასვენებლათ კი არ მოვსულვართ, ჩვენ მოვედით საბრძოლველათ. გაუმარჯოს ვარშავას და პოლონეთის რესპუბლიკას, ლემბერგს, [illegible], ვილნოს და დანციგს. [illegible] პოლონელების [illegible] წინადადებით.

კატასთან თამაში და [illegible] შიშობა.

ძვირფასმა მაჩუქა [illegible] ცხენი“ და სხვ.

შეიძლებით ავრცელებს ისეთ „სიმბოლისტურ“ სურათებს, როგორიც „თეთრი წინდები“, „ჩემი ტანი“, „ჩემი მუცელი“ და სხ.

„ძილში ჩემს მუცელს ვიღაც ვიღაც [illegible]
და [illegible] ჩემი მუხლები“.

ან ლექსი „ყოველთვის მაისში“, სადაც ვკითხულობთ შემდეგს:

„კოცნით გაბმარი, სხეულში [illegible];
ლედიებს ქმარი, რომ ჩამცვას თეთრი წინდები.
ძვირფასი ქვები, ჩვენს სამკლავში დაიფანტება...
მე ვკვდები, ვკვდები მისი ხელი მკერდს ულანდება.
მაშინ ვიცანი:—რომ მისი [illegible]
და ჩემი ტანი სიფრიფანაში დაითენება“.

თუ ყოველივე ეს სიმბოლიზმია, მაშინ ჩვენ არ ვიცით რა არის ნატურალიზმი, მეტს ვიტყვით, ნატურალიზმის უკიდურესი, უხეში ფორმა.

ამიტომ ჩემის აზრით, მართალი იყო გერონტი ქიქოძე, რომელიც ტფილ. [illegible] (17 აპრილი) [illegible] „ახალი სკოლა“, როგორც რეალიზმის უკიდურესობამდე მიყვანა. რა არის რეალიზმის უკიდურესი ფორმა, თუ არა ნატურალიზმი.

მაშასადამე „ახალი სკოლა“, ეს იგივე „ძველი სკოლაა“ და მისი სურათები აღებულია საწოლ ოთახიდან, ალკოვიდან, რომლის უშესანიშნავესი პოეტი ზოლა იყო.

[illegible] ლექსები. დამშვიდებული წყვილი მის [illegible] საწოლი ოთახი, მუდმივი მისი ატრიბუტებით: „ტიტველი ფეხები“, „ჩემი ტანი“, „ჩემი მუცელი“ და სხ. ამისთანები.

ეს არის სიმბოლიზმი? ეს არის ახალი პოეზია? არა, ეს [illegible], [illegible] „პოეზია“.

როგორც ვიცით პოეზიის ერთი ელემენტთაგანი მეტაფორები და ეპიტეტებია. ძნელია უფრო ტლანქი, უფრო ულაზათო, უფრო უხეში ეპიტეტების და მეტაფორების გამოძებნა, ვიდრე ამას ჩვენ „ცისფერ ყანწების“ ლექსებში შევხვდებით. წაიკითხეთ, მაგალითად „ცისფერ ყანწებში“ კოლაუ ნადირაძის ლექსი „ავზნიანი ქალაქი“ და იქ თქვენ შეხვდებით შემდეგ სტრიქონებს:

„[illegible] სახლებს, [illegible]
პირდაპირ ქუჩებს,
[illegible] სურნელს სამიკიტნო
ღვინით და ხაშით,
[illegible]
ზურნით და ტაშით“.

[illegible] სიმბოლიზმის და მხატვრული სურათების, ტროპების და ფიგურების [illegible] ჩვენი სიმბოლისტები ტლანქ ნატურალიზმს ვერ [illegible] და მით [illegible] ნატურალიზმის [illegible]. შემდეგ წერილში (მეორეში) ჩვენ უფრო ვრცლათ შევეხებით ამაზე.

ვლ. ბაქრაძე.

გერმანიის პრესა მოუწოდებს მთავრობას მიიღოს [illegible] ზომები, იმისა ან თავდაცვისათვის.

გერმანიის პრესის კავშირი პროტესტს აცხადებს აღშფოთებით და დასკვნით გერმანიის დაპყრობილ ოლქებში გერმანიის გაზეთების აკრძალვის გამო.

რურის მაღაროების მუშების გაფიცვას [illegible] კომუნისტების პოლიტიკა, რომ გაფიცულები გამოიწვიონ, მაღაროს მუშებში თანაგრძნობას არ პოულობს.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

შმავოილოვს და ქუჩარიანცს სიკვდილით დასჯა შეეცვალათ 12 წლის კატორღით.

◆ სისხლის სამართლის მილიციის უფროსის ადგილშილის მოქმედება [illegible] ადმინისტრაციის ინსპექტორის თანაშემწე გაგვალაშვილმა და გამოარკვია ადგილშილისა და მისი რაზმის ბევრი [illegible] მოქმედება, რის გამო ინსპექტორის თანაშემწემ დააპატიმრა: გ. [illegible], ლ. [illegible], ქ. [illegible], ი. მესხი, გ. ჩიბინაძე, რომლებიც [illegible] ხალხის ცემა და ქონების [illegible], ამასთანავე გაიცა განკარგულება, რათა დაპატიმრებულ იქნან მილიციონერები: ჩხობაძე, ჯუღელიძე და [illegible], რომლებსაც [illegible]. მილიციის უფროსი ადგილშილი კი გადაყენებულ იქნა სამსახურიდან. ამის შესახებ ადმინისტრაციის ინსპექტორის თანაშემწემ [illegible] მოხსენება და [illegible] წარუდგინა შინაგან საქმეთა მინისტრს.

◆ აზერბეიჯანის დიპლომატიურ წარმომადგენლათ საქართველოს მთავრობასთან დაინიშნა ინჟინერი [illegible].

◆ ყარსის ოლქის ლტოლვილები. ყარსის ოლქის ყოფილი გუბერნატორის განკარგულებით [illegible] სომეხთა მზრუნველობის სამინისტროს წარმომადგენელს თფილისში [illegible] ლტოლვილთა სამშობლოში დაბრუნების საქმეზე.

◆ ბათუმის ოლქის ლტოლვილები. თფილისიდან ბათუმისაკენ გაეგზავნა ბათუმის ოლქის ლტოლვილთა 1 მატარებელი.

◆ კრება. ორშაბათს, 5 მაისს, ნაშუადღევის 4 საათზე ავლაბრის სახალხო კლუბის შენობაში (კახეთის ქ. № 1) მე-3 რაიონული კოლექტივი იწვევს ს. ს. დ. მ. პ. მე-3 რაიონის პარტიის წევრთა საერთო კრებას. ყველა პარტიის წევრთა დასწრება სავალდებულოა, რადგანაც კრება მეორეთ არის მოწვეული, კანონიერათ ჩაითვლება რამდენიც არ უნდა დაესწროს.

◆ ლექცია. დღეს, საღამოს 6 საათზე, სახ. უნივერსიტეტის მე 3 განყოფილებაში დანიშნულია მოკლე ლექციები: 1) ეჭ. [illegible] „პოეზია“; 2) ალ. [illegible] „ფსიხოლოგია“; 3) ვლ. ბაქრაძე „სახელმწიფო უფლება“.

◆ დატუსაღება. თფილისის მილიციის უფროსის განკარგულებით დატუსაღებულ იქნენ [illegible] კომისარი და მილიციონერები, რომლებმაც გამოათავისუფლეს რამდენიმე დღის წინ, [illegible] ქუჩაზე მცხოვრები [illegible] მძარცველები.

◆ სახოგადო კლუბი. დღეს, შაბათს, საღამოს 7 ნახ. საათზე, ამიერკავკ. უნივერსიტეტის სადგომში (გოლოვინის ქუჩაზე), ალ. ნაკაშიძე, რომელიც ეხლახან დაბრუნდა საზღვარ-გარეთიდან, წაიკითხავს ლექციას: „ხალხთა კავშირი“. ლექციის შემდეგ გაიმართება ბაასი.

◆ მკვლელობა. 30 აპრილს საღამოს 10 საათზე, გიმნაზიის ქუჩაზე მოკლულ იქნა გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომელი გ. შ. [illegible]. მკვლელობის მიზეზი გამოურკვეველია.

◆ ქალაქთა კავშირში. 4 მაისს, საღ. 8 საათზე შესდგება ქალაქთა კავშირის მთავარი კომიტეტის სხდომა.

◆ დაჭრა. 28 აპრილს, საღამოს 11 საათზე, ლანჩხუთის ქუჩაზე დაჭრეს ა. მიკირტუმოვი. ამის გამო დატუსაღებულ იქნენ: ა. კაკაბაძე, შ. [illegible] და მე-9 კომისარიატის მილიციონერი გაბელაია. უკანასკნელი [illegible] დანაშაულში.

◆ ქურდობა. 29 აპრილს, დღისით 2 საათზე, [illegible] ბინიდან ([illegible] ქუჩაზე № 18) რამდენიმე [illegible] მოიპარეს [illegible] 21,000 მანეთის ფული და სხვა ნივთები.

◆ ფრანგულ ენის მასწავლებელთა ერთმა ჯგუფმა უკვე დაამთავრა ქართულ სასწავლებლებისათვის ფრანგულ ენის სახელმძღვანელო და ამ დღეებში შეუდგება მის ბეჭდვას.

◆ საქართველოს წითელ ჯვრის საზოგადოების მთავარი სამმართველო 1 მაისს იწვევს საზოგადოების წევრთა საგანგებო კრებას ფინანს. საჭიროებათ და საყურადღებო საკითხების განსარჩევათ.

◆ ქურდობა. 27 აპრილს, ო. ხან ბუდაგოვის ბინიდან, ახალ-ახალი მოედანი № 1, მოიპარეს 86,000 მანეთი, 28 მ. ვერცხლის ფული და 400,000 მანეთის სხვადასხვა ნივთები.

◆ ფოცხოვის რაიონის ყველა სოფლების წარმომადგენლების ყრილობა, რომელიც შესდგა 29 აპრილს [illegible], დაესწრო 805 წარმომადგენელი, მხურვალე სალამს უძღვნის საქართველოს ყველა ერის მშრომელი ხალხის ინტერესების დამცველ დამფუძნებელ კრებას და სთხოვს მაღლა [illegible] თავის მფარველობის ქვეშ, რათა მათაც მიეცეს საშუალება რევოლუციის მონაპოვარი სრულუფლებიანი სარგებლობისა.

◆ რ. ჩიხლაძის გარდაცვალების გამო 29 აპრილის სხდომაზე ს. ს. დ. მ. პ. თფ. კომიტეტმა ფეხზე ადგომით პატივი სცა ძვირფას ამხ. კომიტეტის წევრის რ. ჩიხლაძის ხსოვნას და დაადგინა [illegible] განსვენებულის ოჯახისათვის [illegible] ერთდროული დახმარება 5000 მ. დაკრძალვის დღეს [illegible] ბ. ოქრომჭედლიშვილმა წარმოსთქვას სიტყვა კომიტეტის სახელით.

◆ დამფუძნებელმა კომიტეტმა განსვენებულ ამხ. რ. ჩიხლაძის [illegible] მიიღო მე-4 რაიონულ კოლექტივისაგან ს. ს. დ. მ. პარ. 500 მ.

◆ დაკარგული ქალი. 18 აპრილს დილის 7 საათზე სახლიდან გავიდა 25 წლის ქალი თამარი ზაქარიას ასული [illegible] და არ დაბრუნებულა. ნიშნები: ტან დაბალი, [illegible] სახისა, თმა შეკრეჭილი, მარცხენა ფეხი და ხელი დამბლა დაცემული აქვს. ტანთ აცვია რუხი პალტო, თავზე [illegible]. ვისაც თუ ვინიმე რამე იცის მის შესახებ, გვაცნობოს შემდეგი მისამართით: თფილისი, ნაძალადევი, ყუმბარის ქუჩა № 6 სახლი [illegible], [illegible].

◆ [illegible] გვთხოვს გამოვაცხადოთ, რომ მას არავითარი საერთო არა აქვს სასტუმრო „ბედის“ [illegible].

30 აპრილის ნომერ „ერთობაში“, ქალაქის საბჭოს არჩევნებში შეცდომით ეწერა: [illegible] არჩეულ იქნა თოდუაშვილი. უნდა იყოს: [illegible].

ᲙᲠᲔᲑᲔᲑᲘ.

დღეს, საღამოს 6 საათზე მეორე რაიონის [illegible] ბინაზე შესდგება საქართველოს ს.-დ. მ. პ. თფილ. ორგ. ქალთა კომიტეტის წევრთა სხდომა.

— 4 მაისს დილის ათ საათზე დანიშნულია კავშირის ბინაზე თფილისის [illegible] პროფესიონალური კავშირის წევრთა საერთო კრება. განსახილველია შემდეგი კითხვები: მოხსენება გამგეობის; არჩევნები ახალი გამგეობისა.

— კვირას, 4 მაისს, 4 ნახ. საათზე, კავკასიის სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების დარბაზში (ბარიათინსკის ქ. № 5) დანიშნულია სასწავლებლო-აგრონომიულ წრის დამფუძნებელი კრება, რომელსაც იწვევს მიწათ-მოქმედების სამინისტროსთან არსებულ სასოფლო-სამეურნეო კურსების მსმენელთაგან შემდგარი საინიციატივო ჯგუფი. დღის წესრიგი: 1) აგრ. გ. კანდელაშვილის მოხსენება საზოგადოებრივ აგრონომიის შესახებ; 2) საორგანიზაციო საკითხები. დასწრება სურვილის ყველას.

— მკერავების, „მოდისტკების“, პერანგის, „შლიაპნიკების“, „კორსეტნიცების“, „პელეტჩიკების“ და ამავე ტანისამოსის მკერავების პროფესიონალური კავშირის „ნემსის პროლეტარები“-ს გამგეობა სთხოვს კავშირის ყველა წევრებს მობრძანდნენ არა ჩვეულებრივ საერთო კრებაზე, რომელიც შესდგება კვირას, 4 მაისს, დილის 9 საათზე, სახალხო უნივერსიტეტის სადგომში, (მიხეილის პროსპ. № 91). კრებაზე იქნება წევრების [illegible].

ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲐᲨᲘ

26 აპრილის სხდომაზე მთავრობამ დაადგინა:

— პრინციპიალურად მიღებულ იქნას [illegible] ასიგნების განაწილება, [illegible] ფინანსთა მინისტრის და სახელმწიფო კონტროლიორის.

— ჯარისკაცთა [illegible] 100,000 მან., [illegible] 400,000 მან. [illegible].

— 1) წარმოდგენილი პროექტი [illegible] (მანეთიან) ნიშნების დამტკიცებულ იქნას. 2) დაევალოს შინაგან საქმეთა მინისტრს გასცეს სათანადო განკარგულება უკვე დამზადებულ საფოსტო ნიშნების [illegible] შესახებ.

— მიეცეს ქართველ მხატვართა საზოგადოებას 10,000 მანეთი ათ მილიონიან ფონდიდან გამოფენის მოსაწყობათ.

— 1) გაგრძელებულ იქნას 1919 წლის 31 მაისამდე ნებართვა. სახელმწიფო დაწესებულებათა თვიური ხარჯების ნუსხაში აღნიშნული რაოდენობის მიხედვით, კრედიტებისა, მთლიად არა უმეტეს 48,500,000 მანეთისა თვეში.

2) ნება დაერთოს აღნიშნულ დაწესებულებათა შესანახად [illegible] თვეში ან კრედიტები, რომლებიც [illegible] 1 მაისიდან [illegible] საქართველოს პარლამენტის სათანადო კანონებისა.

3) საკანონმდებლო დეკრეტი შეტანილ იქნას დამფუძნებელ კრებაში.

1) მიეცეს ნება [illegible] სომხეთის ქვეშევრდომთ მიმავალთ სამშობლოში ან სხვაგან [illegible], გაიტანონ ჩვენი რესპუბლიკიდან, თან წაიღონ საგზაოთ ხარჯათ [illegible] და 25 [illegible].

2) ოქრო-ვერცხლის ფულების 1 მუხლში ნაჩვენებ თანხაზე მეტის გამოტანის მსურველებმა ამის ნებართვა უნდა გამოითხოვონ ფინანსთა მინისტრისაგან საგარეო საქმეთა მინისტრის საშუალებით. ყოველ თითოეულ შემთხვევაში ცალკე.

3) საბაჟოები ვალდებულნი არიან ამ მგზავრთ, რომლებიც ოქრო-ვერცხლის ფულებს 1 მუხლში მოხსენებულზე მეტს წაიღებენ და სათანადო [illegible] მათი საზღვარ გარეთ გატანის ნებართვა კი არ აღმოაჩნდებათ და [illegible] თავის განცხადებას წინდაწინ ამის შესახებ, [illegible], ხოლო საზღვარ-გარეთ კი არ გაატანონ უნებართვოდ.

4) [illegible] საბაჟოებს ამ დადგენილების დარღვევათ მოექცეს საზოგადო სისხლის კანონის მიხედვით ე. ი. როგორც ფარულად [illegible] საზღვარ-გარეთ გატანა.

— მიეცეს [illegible] 25,000 მანეთი [illegible].

— [illegible].

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲓᲔᲛ. ᲠᲔᲡᲞ. ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡ. ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲔᲑᲡ.

პატივცემულო ამხანაგებო!

თანახმად საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის მუშათა პროფესიონალურ კავშირთა პირველი ყრილობის დადგენილებისა, [illegible] ცენტრალური ორგანო [illegible] ჟურნალის სახით.

ამ [illegible] პროფესიონალურ კავშირებს, რათა მათ თავიანთი კავშირების [illegible].

[illegible] ნაწილი გაზეთებისათვის, ადმინისტრაციული კომიტეტი ამით გაცნობებთ, რომ ჟურნალის გამოცემა [illegible].

[illegible].

[illegible] „ხი-მანქანა“ [illegible](*). [illegible].

[illegible].

საქართვ. დემოკრატ. რესპუბლიკის პროფესიონ. კავშირთა ცენტრალური საბჭოს ადმინისტრაციული კომიტეტის თავმჯდომარე ალ. ხახაძე.

მდივანი შ. აბდუშელიშვილი.

ᲨᲘᲜᲐ ᲛᲠᲔᲬᲕᲔᲚᲝᲑᲐ.

ამას წინად საზოგადოებას გავაცანით შინა მრეწველობის განყოფილების [illegible] და მათი მიზნები. ეხლა მსურს გავაცნო საზოგადოებას შინამრეწველობის განყოფილების მუშაობა [illegible] და მისი ფინანსიური მდგომარეობა.

შინა-მრეწველობის განყოფილებაში და მის სახელოსნოებში მუშაობა [illegible]. ეს ერთად ერთი დაწესებულებაა, რომელიც [illegible] საქართველოს რესპუბლიკის შინა მრეწველობის სათავეში.

1918 წლის განყოფილებამ [illegible]. ჩვენ წინ ძევს სამი თხოვნა, ერთი თხოულობს 40,000 არშინ შალს, მეორე 20,000 არშ. და მესამე 80,000 არშ. [illegible] 3,600,000 მან. [illegible].

1917 წლის განყოფილებამ კარგა ფუ-

---

*) [illegible]

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲚᲐᲢᲐᲠᲘᲘᲡ ᲛᲝᲛᲬᲧᲝᲑ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲒᲔᲝᲑᲘᲡᲐᲒᲐᲜ

ქართული ლატარიის მომწყობი საბჭო და გამგეობა ამით საყოველთაოდ აცხადებს შემდეგს:

თანახმად საბჭოს დადგენილებისა წარსული წლის დეკემბრის 19-სა ლატარიის გათამაშება უნდა მომხდარიყო მიმდინარე წლის 1-ლ მაისს. გამგეობამ მაშინ გამოითხოვა სამი თვის ვადა, რათა შესძლებოდა [illegible], უფრო ხელსაყრელ პირობებში მოეხდინა ბილეთების გასაღება და [illegible] პროვინციაში, [illegible] სოფლად.

მიუხედავად მრავალგვარ ზომებისა საქმე მაინც ვერ მოეწყო ფართოდ და სასურველად, რადგან ხელშემშლელი პირობები კიდევ გაძლიერდა წინ გამგეობას. ამ სამი თვის განმავლობაში ჩვენი ქვეყანა ისევ გახვეული იყო ომსა და ანარქიაში. ომი სომხეთთან და ჩრდილოეთში, აჯანყება და შფოთი თიანეთისა, [illegible], [illegible] კრების არჩევნები, ყველა ამან ხელი შეუშალა [illegible] საზოგადოებრივ [illegible] სათანადო დახმარება აღმოეჩინათ გამგეობისათვის ბილეთების გავრცელების საქმეში. ამას ზედ დაერთო კიდევ მეტად ცუდი ზამთარი, რომლის გამო ვერ მოხერხდა სოფლად მუშაობა და ფართო მასაში ბილეთების გატანა.

ამასთანავე, მას შემდეგ რაც ლატარიის საქმე დაიწყო, ჩვენმა ქვეყანამ მრავალი გასაჭირი გამოიარა და ლატარიისათვის სათანადო ყურადღება შეუძლებელი გახდა. ამ ხნის განმავლობაში მოახერხა მხოლოდ ერთი მილიონამდე ფულის შეგროვება, ნაცვლად განზრახულის ხუთის მილიონისა. საბჭოს შეეძლო, რასაკვირველია, დანიშნულ ვადაზე გაეთამაშებინა ლატარია, [illegible], მაგრამ ქართული უნივერსიტეტისა და თეატრისათვის დარჩებოდა სრულიად უმნიშვნელო თანხა და, ამ რიგად, დიდი მიზანი ლატარიისა შეუსრულებელი დარჩებოდა.

ყოველ ეს გარემოება გაითვალისწინეს საბჭომა და გამგეობამ და შეერთებულ კრებაზედ ამა აპრილის 14-ს დადგენილ იქნა კიდევ [illegible] და უკანასკნელად გადაიდოს ლატარიის გათამაშება ამა წლის 2 ნოემბრამდე, რის ნებართვა ეთხოვოს მთავრობას. გადადების ნებართვა უკვე მიღებულ იქნა სათანადო უწყებისაგან.

აცხადებს რა ამას, ლატარიის საბჭო სრულ იმედს გამოსთქვამს, რომ საზოგადოებაც გაითვალისწინებს მოყვანილ მოსაზრებათ და არა თუ უკმაყოფილოდ არ მიიღებს ლატარიის გადადებას, არამედ ხელს შეუწყობს საქმის გაფართოებას, რათა დიდი მიზანი კეთილად დაგვირგვინდეს.

ლატარიის გამგეობა თავის მხრივ სრულს იმედს გამოსთქვამს, რომ ის ადგილობრივი კომიტეტები და საზოგადოებრივი დაწესებულებანი, რომელნიც [illegible] ამ საქმისათვის, კვლავაც [illegible] განაგრძობენ საქმეს, მით უფრო, რომ [illegible] ლატარიის გათამაშების გადადებას, რათა უფრო [illegible] პირობებში შეეძლებოდათ მუშაობა და უფრო [illegible] და საყურადღებო [illegible] დიდი მიზანი [illegible], როგორც არის ქართული უნივერსიტეტი და თეატრის დახმარება.

(2—1) ლატარიის მომწყობი საბჭო და გამგეობა.

ლი მოიგო შილდეულობისაგან, რომელიც დაკავებული იყო ჯარისთვის. 1918 წელში განყოფილებამ მიიღო ერთი მილიონი ნაშლი დახმარებით, ამ ფულიდან სასურსათო სამინისტროს მართვამ დახარჯა 550,000 მან. შალებზე სასურსათო და ერობის კასას 189,000 მ. მაწვით მოქმედების სამინისტროს მიეცა 1918 წლის განმავლობაში არავითარი კაპიკი არ მიეცა განყოფილებისათვის და მთელი ხარჯები დაკმაყოფილებულ იქნა მოსახლეობისაგან. და ამის გარდა განყოფილებას 1918 წლის დამლევს სალაროში მოეპოვება ფულნახსენები მხრიდან. მაგრამ როგორც იქნა, იგივე განყოფილების მეცადინეობით საქართველო თავიდან აცილებული იქნა. დღეს ის კიდევ წარმოადგენს ძალას, მოეპოვება კიდევ რამოდენიმე ასი ათასი მანეთი ფულად და რამოდენიმე ასი ათასი მანეთის საქონელი.

შინა-მრეწველობის მუშები და მათი ხელმძღვანელი მოსამსახურეები სპეციალისტები, საქმის მცოდნენი და აგრეთვე მუშები და მოსამსახურეები ღებულობენ იმოდენა ჯამაგირებს, რომ ძლივს ყოფნით ათ დღეს თვეში და ოცი დღე კი მშივრები ფეხმოდგმული კიდევ მუშაობენ და შრომობენ. ვითხოვთ ყურადღების მიქცევას და მდგომარეობის გაუმჯობესებას ვისგანაც ჯერ არს. მოსამსახურეების მდგომარეობა კატასტროფულია.

ინსტრუქტორი ალექსანდრე მოსეხძე
ვლენტი.

მოწოდება ქართველ მეხილეთა მიმართ

ჩვენში მრეწველობა დიდათ ჩამორჩენილია. არ არსებობს უბრალო ფაბრიკაც კი. თითქმის ყველაფრისათვის შეერთებულნი ვართ სხვას. საჭიროა თვით საქართველოში დაარსდეს ასეთი ფაბრიკა-ქარხნები მაინც, რომელთაც შეუძლიათ ნედლი მასალა აქვე იშოვნოს. მაგალითად, აბრეშუმეულისა, შალეულისა და ბამბეული საქსოვები. ჩვენში აბრეშუმი, მატყლი და ბამბა საკმაოდ არის. ამასთანავე მოიპოვებიან ამ საქმის მცოდნე პირებიც, რომელთაც ქსოვის ხელობა შესწავლილი აქვთ, მაგრამ ცხოვრებაში არ გამოუყენებიათ. საჭიროა მათ შეადგინონ ამხანაგობა და მოაწყონ საქსოვი ფაბრიკა საქართველოში. ეჭვი არაა ჩვენი დემოკრატიული მთავრობაც დახმარებას აღმოუჩენს მათ, როგორც ფულით აგრეთვე მანქანების შეძენაშიც.

თეოფანე ესებ ძე ჩოხვაძე.
ბათუმი.

მეფუტკრეობის საზოგადოების დაარსება ქუთაისში.

მეფუტკრეობის საზოგადოების პირველი დამფუძნებელი კრება შედგა 25 აპრილს ქუთაისის ვაჟთა პირველ გიმნაზიის შენობაში. კრებამ ვ-ნ გ. ი. გოკიელის თავმჯდომარეობით მოისმინა ინიციატორებისაგან მასალები და მიზანი მეფუტკრეობის საზოგადოების დაარსებისა, იქონია მსჯელობა ამ საზოგადოების მრავალ მნიშვნელობაზე. ამ საკითხზე აზრთა გაცვლა გამოცვლის შემდეგ, კრებამ დაადგინა: ამ კრებაზევე არჩეულმა რვა წევრისაგან შემდგარმა კომისიამ დაუყონებლივ შეიმუშაოს ამ საზოგადოების წესდება და არა უგვიანეს ერთი კვირისა მოიწვიოს წევრებს და ფართო საზოგადოებას, რათა ხსენებულმა კომისიამ გააცნოს კრებას მის მიერ შემუშავებული წესდება, ეს კი კრება აირჩიეს გამგეობას თავ-თავის საქმეებით, რომლის შემდეგ საზოგადოება შეუდგება ენერგიულ მუშაობას.

წესდების შემმუშავებელ კომისიაში არჩეულ იქნენ შემდეგი პირნი: მღ. ვლადიმერ მაჭარაშვილი, მღ. პლატონ ცქიტიშვილი, წინამძღვარი სააკაშვილი, ქ-ნი ანინა სარჩვეკაია, ბ. ბ. კ. მერეკაშვილი, ი. მაჭავარიანი, გ. ლეკვინაძე და დავით ჩარკვიანი. დასასრულ კრებამ მადლობა გამოუცხადა ამ საქმის ინიციატორებს: მღ. ვლადიმერ მაჭარაშვილს, მღ. პლატონ ცქიტიშვილს და წინამძღვარს დამიანე სააკაშვილს და კრება დაიხურა. X.

ს.-დემ. პარტიაში

სამტრედია (ზარნ. საზ.) პარასკევს, 11 აპრილს შედგა სოც.-დემ. კომიტეტის კრება, რომელზედაც მოისმინეს იქნა მოხსენებები: რაიონიდან, ადგილობრივი და სამაზრო ერობის ყრილობის. უმთავრესი ყურადღება კრებისა მიიპყრო პარტიულმა მუშაობამ, ერობის წვრილი ერთეულის რაიონის შემცირებამ მაზრაში და ჩამოართმეულ ნაწვების წესიერად დანაწილებამ მოქალაქეთა შორის და გარეთ მეზობელ საზოგადოებებთან. კრებამ დაადგინა, პირველი: გაძლიერებულ იქნას პარტიული მუშაობა, გაიწვიოს საწევრო მიღებულობანი თავის დროზე. მეორე, კრებამ მიიღო რა მხედველობაში, რომ მთელ მაზრაში 27 ერობას წვრილ ერთეულია შენახვა მოითხოვს დიდ ხარჯებს, რომელიც მძიმე დააწვება ჩვენს ხაზინას და საზოგადოებას, დაადგინა ზემოაღნიშნულ მდგომარეობის თავიდან ასაცილებლად მხარი დაუჭიროს, რომ საღაც და რამდენიმე შეერთებული იქნება გადაჯგუფდეს და შეერთდეს წვრილი ერთეულები ისე, რომ მთელს მაზრაში მათი რიცხვი 27-ის მაგიერად არა აღემატებოდეს თოთხმეტს—თხუთმეტს, მაწყობს წესიერად დანაწილებულიც, საღაც საჭირო იქნება დაუნიშნოს იქნას ადგილობრივი პარტიების შეიძლება პირები. დასასრულ კრებამ დაადგინა: ადგილობრივი [illegible] წარმომადგენლის დანიშნულება [illegible] გაზეთ [illegible] შეკრებილი შემოწირულება.

ხალხის შვილი.

მუშათა შორის

რკინის—გზელების კრება.

27 აპრილს მუშტაიდის კლუბში მოიხდა დიდი კრება რკინის-გზელებისა. მთელი დარბაზი სავსე იყო. არც გასაკვირია. სურსათის და ჯამაგირის მომატების საქმე ირჩეოდა. მთავრობასთან გაგზავნილმა დელეგაციამ აცნობა კრებას, რომ ყოველ ზომებს ხმარობს მთავრობა სასურსათო საქმის მოსაწესრიგებლათ. თუ დაბრკოლება თითონ გორჯანიძე პურის დარიგება ვერ მოეწყო, ეს მოხდა არა მთავრობის დაუდევრობით ან არმცოდნეობით, არამედ იმიტომ, რომ ვაგონი ჩვენ ეს თვითონ ფეხდალი დაგვიპირდა იმით დაპირება ვერ შეასრულეს. მთავრობა მზადაა ყოველივე მოიხმაროს მუშების დასაკმაყოფილებლად, მაგრამ სამწუხაროდ მას არ შეუძლია მისცეს მუშებს იმაზე მეტი, რაც შესაძლებელია. ჯამაგირის მომატებაზე გადაწყვეტილია და კომისია მუშაობს. უკვე ერთი თვეა, თუ რა წესით უნდა მოხდეს ეს მომატება. აგრეთვე ფულის მუშებს მიეცემათ, მაგრამ შემდეგ იმათ, ვისაც ეკუთვნის. ამ საკითხებმა დიდი კამათი გამოიწვია. მეორემ შეიყვარეს მთავრობას, რომ ის სასტიკ ზომებს არ ღებულობს სპეკულიანტების აღსაკვეთად. თუ მთავრობას არ შეუძლია, ჩვენ მოგვანდოს და ჩვენ იარაღით ხელში დავაწყნარებთ მტკიცე ფასებს. წინად ჩვენ ვიყავით რევოლუციონერები და დღეს მოვიპოვებ სპეკულიანტებმა გახდნენ ასეთებიო. ისე ორგანიზაციულად უწევენ ფასებს, რომ გასაკვირია. მეორე კითხვები დაისვა. ცნოებულმა ახსნა, რომ ეს საქმის მთავრობის სასტიკი ბრძოლა რიგია, ეს აუცილებელია ახლო აწოწილ დაწოწილ დროში. აი რუსეთი. იქ სანოვაგეც ბევრია, მთავრობაც სასტიკზე უსასტიკესია, მაგრამ ხალხი შიმშილით იხოცება.

გნოლვეთის ლაპარაკი შეუშალეს.

არ გვინდა, არ გვინდა...

სიტყვა აძლევს შრომის მინისტრის ამხანაგს ერაძეს.

თქვენ, ამხანაგებო, ლაპარაკი ვერ მისცა, არ ალაპარაკეთ აქ ამხანაგი გნოლვეთ, მეც ასე გეუბნებოდნი, როგორც გნოლვეთ. მე ვეთანხმები მას... დიდ გაჭირვებას განვიცდით, დიდ გაჭირვებაში ვართ, მაგრამ სხვები კიდევ უარეს დღეში არიან. ინგლისში კი დიდი სასურსათო კრიზისია. გერმანია? აქა არა მოწყობილი აპარატი აქვს გერმანიას, მაგრამ იქ ათასობით იხოცებიან შიმშილით. შეადარებით ჩვენში არაუშავს. სხვას კიდევ სჯობია. ფასი—ნიხრი ჩვენზე არაა სავსებით დამოკიდებული. ის საქონელზეა დამოკიდებული. თუ საქონელი, ფქვილი არ იშოვება, ნიხრმა რა უნდა გააკეთოს. ჩვენ ვცადეთ მინიმალური ფასებზე, პურზე, მაგრამ არ მიიყვანა სასურველ ნაყოფამდე. ფასმა მეტათ აიწია. რა თქმა უნდა, სპეკულიანტები ჩვენი მტერია. მათ უნდა ვებრძოლოთ. ასეთი უნდა აილაგმონ. მაგრამ ჩვენ გვყავს სხვა მტერიც. ისინი თქვენთან არიან. აი არ მუშები, რომლებიც მარკებს დებულობენ ხელფასს და არ მუშაობენ. სხვაგან გარბიან. ზოგი თავის ადგილას სდგას, სხვა ლია არ მუშაობს. ზოგი კვირაში სამი დღე სოფელში მიდის... აი ისინიც ჩვენი მტრები არიან. იმათთან უნდა ვიბრძოლოთ. თუ შრომის ნაყოფიერებამ არ აიწია, ისე ცხოვრება ვერ გაუმჯობესდება. დღეს კი ეს ნაყოფიერება შრომისა ძალზე დაეცა. თავისუფლება მოხდა გამოიყენა მუშებმა. მართალია სიტყვაში რომ რევოლუციონერები შეიძლება გაიმარჯვეს. მართალია [illegible] ისიც, რომ აგარაკზე ხალხი იწყებენ თვეობით, არ მუშაობენ—მუშაობენ... აი ეს მდგომარეობა უნდა აილაგმონ ან იშრომონ, ან აქედან განთავისუფლდნენ. აგრეთვე, მართლდება ამ მდგომარეობის საქმეგა. თუ თქვენ დღეს აქ დაადგენთ, მე უკვე შემუშავებული მაქვს სავალდებულო საქმეში კანონ-პროექტი და ეხლავე შევიტანთ დამფუძნებელ კრებაში. ეს უკიდურესი სანქციების მიღებაა. სოფლად მუშა არაა, მანქანები დაუთვლელია... აი თვით ჩვენ შორის მუშების უქონლობის გამო ალაგებული ზარალი მოგვდის. ყირიმზე პურის მოსავალი ვერ მოგვიგრიდეთ. ერთი სიტყვით ყველაფერი თქვენზეა დამოკიდებული. გვებრძოლეთ ეს ასე შენათი და ჩვენ თქვენი ალღოსრულებული ორგანოთა ვართ. თქვენი ნებით და სურვილით ვართ ჩვენ მთავრობაში. თუ თქვენი სურვილი ვერ ასრულებთ, მაშინ სხვები დაყენეთ სათავეში... მეორეგვაზია—მეორეგვაზიაო,—გაიძახიან აქ. სამწუხაროთ ჯერ კიდევ შეურიგებელი ჩვენ ცხოვრებას გაუგებრებია. უნდა ვებრძოლოთ ამათ, მაგრამ ისე, რომ ამ ბრძოლით საქმე არ გააფუჭოთ, ფარის დღეში არ ჩავეხარდეთ. აწყობით, გადაჭარბებით წარმოება, მრეწველობა, აწყობით შრომის ნაყოფიერება, მაშინ საქმეც გამოკეთდება. ჯამაგირის მომატება რას გვიშველის, თუ საქონელი ისევ აიწევს ფასში. მართალია, მეც ასე ვფიქრობ, მარა დღეს მაინც ჯამაგირის მომატებას დიდი მნიშვნელობა აქვს. თუ არა ეს, შიმშილით დავიხოცებით... ეს მომატება უნდა შეუფარდოთ სიძვირეს,—ერთი მხრით და შრომის ნაყოფიერებას—მეორე მხრით. ერთობა-სამართლიანობა ამაში არის, ყველამ ერთნაირათ ალღოს—არამედ იმაში, რომ ყველამ იღოს იმის დაგვარათ, რაც მან დაიმუშავა. დღეს კარგი ხელოსანი ისე ღებულობს, როგორსაც „სტაროჟი", უვიცი, შავი მუშა, შეგირდი, რომელიც კარებთან სდგას და მხოლოდ კარებს აღებს და ჰკეტავს. ეს უსამართლობაა, უსწორობაა. მუშაობის ხარისხი ქირაგებათ ამ საქმის მცოდნე მოხელეებს. ეს უნდა შეიცვალოს, ჯამაგირი სამართლიანათ უნდა განაწილდეს. ამაზე აი თვეზე მეტია კომისია მუშაობს და მიღება ჩქარა დავასრულებთ... ავანს რატომ ყველას არ აძლევთო. ეს შეუძლებელია. ფული არ გვყოფ, უნდა მივცეთ, ვისაც მართლა აქვს რამე; ბევრი სოფელთან არის ახლოს თუ ისე დაკავშირებული: ფქვილი, რამე ჩამოაქვთ. ბევრი კი უკიდურეს დღეშია. აი აქ უნდა ერთობა-სამართლიანობა. ერთობა უნდა მეორეს დაეხმაროს და ასე როგორმე გადავიტანოთ ეს კრიზისი. მუდამ ასე არ იქნება. ჩვენთვისაც გათენდება... ჩვენც გავიხარებთ...

მთელმა კრებამ მქუხარე ტაშით დააჯილდოვა ამ. ერაძე. ეს კაი ნიშანია,—დიდი უმეტესობა ფხიზლათ, შეგნებულად აზროვნებს.

ს. დოლიძე.

პროვინცია

სოფ. საკურთხეველო (გორის მაზრა). რომ ყოფილიყო ნაწილი დიდებული ჩვენი კოოპერატივებისა და სხვადასხვა მიზეზებისა გამო მრავლ გზაზე დაყენებული, ეს ყველას კარგად მოეხსენება, მაგრამ შიგა და შიგ, როგორც მნელ დაზე ვარსკვლავი, გამოერევა ხოლმე კოოპერატივი, რომელიც მართლაც რომ სამაგალითო სხვებისთვის. ასეთი კოოპერატივი ღელეს შედარებით შეიძლება თქვას არის საკურთხეველის კოოპერატივი, რომელიც სულ ერთი წელია რაც დაარსდა, ამასთანავე იგი პატარაა, მაგრამ კარგია. ამ კოოპერატივს დამაარსებლებს ბევრი ხელის შემშლელი პირობები ელობებოდა წინ. ჯერ იყო წარსულ შემოდგომაზე კოოპერატივის მტრებმა, როცა ვერ შეძლეს კოოპერატივის დაკეტვა, მოკლეს ერთი გამგეობის წევრთაგანი, იმ დროს, როდესაც იგი გორში მიდიოდა საქონლის მოსატანათ, თუმცა ფული არ წაურთმევიათ, მაგრამ ეს ტერორი მიმართული იყო დანარჩენ გამგეობის წევრების მიმართ, უნდოდათ შეეშინებინათ დანარჩენი გამგეობის წევრნი, რომ ხელი აეღოთ კოოპერატივში მუშაობაზე. მეორე გამგეობის წევრი გარდაიცვალა და დარჩა ერთი დამატონი ფანჯარაშვილი, რომელიც გულდაუწყვეტელი მუყაითად განაგრძობდა კოოპერატივში მუშაობას და კიდეც მიიყვანა დაწყებული საქმე წლის მიღწევამდე პირამდე. 3 და 4 აპრილს მოხდა წლიური ანგარიში და შემდეგ წევრთა კრება საკურთხეველის კოოპერატივის ინსტრუქტორი ქ. კობიძის თანდასწრებით. ინსტრუქტორის მოხსენებიდან გამოირკვა, რომ კოოპერატივს საქმე კარგადაა დაყენებული და შეუძლია ნაკლებ შესწავლების შემდეგ იგი ერთ კარგ კოოპერატივთაგანი იქნება. როგორც ანგარიშიდან გამოირკვა კოოპერატივს წმინდა მოგება დარჩენია შვიდი ათას მანეთზე ცოტა მეტი. ეს დიდი მოგება პატარა კოოპერატივისთვის არ აიხსნება იმით, ვითომ მას ჩარჩობა გაეწიოს—დიდი მოგება დაედოს საქონლისთვის, არამედ იმით, რომ საქონელი ბევრი გადაუტრიალებიათ, სოლი მოგება დადებული ნაყიდ საქონელზე არ აღემატება 15—20%. საქმე იმაშია, რომ გამგეობამ დ. ფანჯარაშვილის მეთაურობით ეს მოგება არ გაფლანგა, როგორც ს. ლეჩხუმშია, სადაც ამ მოგება დროის მიხედვით ანგარიშის დროს გამოირკვა 12,800 მანეთი გაფლანგული.

აღსანიშნავია კიდევ ის გარემოება, რომ საკურთხეველის კოოპერატივში ნახევარზე მეტი წევრი ოსობაა. ის გარემოება, რომელიც წინანდ ოსებს სხვა ადგილებში, აქ არ არსებობს. კოოპერატივის გამგეობაში არიან როგორც ქართველები, ისე ოსები. ერთი ნაკლი აქვს ამ კოოპერატივს, ეს საანგარიშო წიგნების ჯეროვნად არ წარმოება იყო, მაგრამ ეს ნაკლი ეხლა აცილებულია, დაქირავებულია ამ საქმის მცოდნე ს. პეტრაძე, რომელიც წესიერად აწარმოებს საანგარიშო წიგნებს. კრებაზე ხალხმა დიდი მადლობა გამოუცხადა დ. ფანჯარაშვილს და სთხოვა ისევ გაუძღვეს კოოპერატივის ხელმძღვანელობა, რაზედაც იგი დათანხმდა. ჩვენ გვწამს, რომ დ. ფანჯარაშვილი ჩვეულებრივ ძველებურად ენერგიულად განაგრძობს დაწყებულ საქმეს და საკურთხეველის კოოპერატივს გახდის სამაგალითოდ სხვებისთვის. მგზავრი.

ს. ჩაჩხათი (გურია). რევოლუციის პირველ დღეებში აქ გვ. ხარიშვილის სახლობზე მოაწყვეთ იქნა მიტინგი, რომელსაც დაესწრო დიდძალი საზოგადოება იყვნენ წარმომადგენლები სხვადასხვა ქალაქებიდან და სოფლებიდან. წარმოითქვა სიტყვები. დამსწრე კრებამ გადაწყვიტა, რომ აქ დაარსებულიყო ნ. ჩარიშვილის სახელობაზე სამკურნალო საწყალობელი, რისთვისაც ამავე დღეს შემოვიდა შემოწირულება 1,000 მანეთამდის. რომ ეს სურვილი არ დარჩენილიყო მარტო სურვილად და საქმე მიეცემოდა სათანადო ყურადღება, ადგილობრივმა ჩარიშვილის საზოგადოებამ აირჩია სამინისტრო სასკოლო საქმე. საბჭოს განკარგულებით მოქმედი ამ საქმეს ხელმძღვანელი მან შეადგინა მუქადი, შემოსავალი, გარკვეული წესები, დაამტკიცა მომავლის ფურცლები, ბლანკები და დაეგზავნა აგენტების საშუალებით, სხვადასხვა ქუთაისის სოფლების შესაგროვებლად. ეს იყო იმ ხანებში, როცა დემოკრატია დიდი რუსეთის თავისუფლების დღესასწაულობდა. მას შემდეგ ჩვენს ცხოვრებაში დიდი ცვლილებები მოხდა. ოსმალეთმა დაიპყრო ყარსი, არდაგანი, ბათუმი, ოზურგეთი და ჩვენი ფიზიკური არსებობა საფრთხეში ჩავარდა. საბჭოს მიერ ამ საქმეზე ზრუნვა შეუძლებელი შეიქნა და საქმე შეფერხდა. მოწოდების ფურცლები, ბლანკები სხვადასხვა პირებზე გადაცემული ფონდის შესაგროვებლად, მათ ხელში დარჩათ. თუ რა მიიღო უწიო, ჩვენ არ ვიცით, მაგრამ ჩვენ არავითარი მიგვიღია: მათი ადრესები ხელთ არა გვაქვს, რომ მივწეროთ. ამისათვის ვთხოვთ ყველა იმ პირთ, ვისაც ფონდის შესაგროვებლათ საბჭოს მიერ შემოწმებული ქაღალდები ხელთ აქვთ, ფული და ყველა საბუთები გამოგზავნონ საბჭოს მდივანის სახელზე. საბ. სოფ. ჩაჩხათი გრიგოლის ძე ჯაჯანიძეს.

სახ-კოლი საბჭოს თავმჯდომარე ვ. მუჯაბიძე.

განცხადებანი

საკურნალო კაბინეთი ექიმი
ვ. ნ. გოგიტიძისა
ყოფ. ორდინატორი ვენის კლინიკებისა სამხ. სამედ. აკადემიისა პეტროგრადში. ვენერიული, კანის, სიფილ. შარდის და სასქესო ორგანოთა სნეულებანი. „606" და „914" შეშხაპუნება. ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე დილით 9-დან 12-მდე და საღამოს 4—6 საათამდის. კახეთისკენ ქუჩა, № 11.

ბაზისილია
პერძო. სამკურნალო
შეღავათიანი წესებით
მიიღება ყოველგვარი სნეულებათა ავადმყოფნი.
მიხეილის პრ. № 141 (კინემატოგრაფ „ამირანის" გვერდით) ტელეფონი 5—97, ავადმყოფების მიღება სხვადასხვა ექიმებისაგან ყოველ დღე დილის 9 საათ. საღამოს 7 საათამდე. ოპერაცია, კონსულტაცია „914" და „606" შეშხაპუნება, მასაჟი, ელექტრონ. სტაციონარული ავადმყოფები მიიღებიან სრული პანსიონით.

ექიმი
ვ. კლდიაშვილი
სპეციალისტი: შინაგანი და ბავშვთა სნეულებათა ავადმყოფობათა: მალარია, ტუბერკულოზი, გულის, ფილტვების და ნაწლავების სნეულებანი. იღებს ავადმყოფებს ყოველ დღე დილ. 12—1 საათ. და საღამოს 5—7 საათ. ხალხის [illegible] ავადმყოფებს [illegible] 1 საათ.—3 საათ. ბინის მისამართი: პეტრიაშვილის ქუჩა, [illegible] ტელეფონი 8—48.

დაიკარგა
წლის [illegible] რუხაძის სახელზე აღებული მინდობილობა [illegible] სასყიდ. [illegible] რუხაძე. (2—1)

ექიმი ქალი მარიამ ფილიპეს ძე
მახვილაძე
იღებს სნეულთ [illegible] შინაგანს, სახსრის ნაკლოვანებით, გულისა, ფილტვისა, ქალებისა და სხვა შინაგან სნეულებათა ავადმყოფობით ყოველ დღე საღამოს 4—6 საათამდე. კონსულტაცია. მისამართი: მოსკოვის ქ. № 11, [illegible]

გაიხსნა თვალის სამკურნალო
(შეღავათი საწოლებით)
ექიმი დონხინისა
ყოფილი ასისტენტი პროფესორის. თვალ. კლინიკისა ვენაში და პარიზში. ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე დილის 9—1 საათამდე და საღამოს 4—7 ნახ. საათამდე მიხეილის პროსპექტი № 141, (კინემატოგრაფ „ამირანის" ახლო). მიიღება ავადმყოფები და სტაციონარული მიიღებიან სრული პანსიონით. ტელ. 5—97.

მედიცინის დოქტორი
ბერლინის უნივერსიტეტისა
გ. გ. მეგრაბიანცი
შინაგანი ავადმყოფობანი, შარდის და გულისა. იღებს ახალ რენტგენის—ელექტრო წამლობის კაბინეტში უახლესი X-ის სხივებით [illegible] ყოველ დღე დილის 9—1 საათამდე და საღამოს 5—8 საათ. მუზეუმის ქ. № 26, ტელეფ. 7—92.

ექიმი
ნ. დ. ტერიაშვილი
მედიცინის დოქტორი მოსკოვის უნივერსიტეტისა იღებს ყოველ დღე შინაგან, ბავშვთა და ქალთა სნეულებათა ავადმყოფთ დილით 12—2 საათ. ნიკოლოზის ქ. № 7 [illegible]

ექიმი ა. ა. [illegible]
[illegible] სპეციალისტი [illegible] და შინა [illegible] (შეშხაპუნება 606 და 914), [illegible] და საშარდე [illegible] სნეულებათა. ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დილით 9—11 და საღამოს 5—8 საათამდე. ქალებს იღებს 4—6 საათამდე. [illegible] ქ. № 33.

ექიმი
ქ ე ქ ე ლ ი ა
იღებს ვენერიულ სნეულებათ ავადმყოფებს (914, 606 შეშხაპუნება) მიიღება დილით 10—11 ს. საღამოს 4—6 საათ. მისამართი: მიხეილის პრ. № 116 სასტუმრო „როსია" პირდაპირ. ტელ. 14—28.

ექიმი
მ. ფ. [illegible]
ქალთა და სასქესო ორგანოთა ავადმყოფთ იღებს ყოველდღე საღ. 5—7 საათ. [illegible] ქ. № 41, ტელ. 9—58.

ექიმი
ა. მ. პაატაშვილი
იღებს ბავშვთა შინაგან და სნეულებათა ავადმყოფებს ყოველდღე, გარდა შაბათისა, საღამოს 5—7 საათ. [illegible] ქ. № 43.

ექიმი
დ. ი. ცაგარელი
შინაგანი სნეულებანი. იღებს ავადმყოფებს საღამოს 5—7 საათ. [illegible] ქუჩა, № 9.

ექიმი
ბესარიონი კიკვაძე
[illegible] ყელის, ყურის და ცხვირის ავადმყოფებს. მიიღება დილ. 11—12 საათ. და საღ. 5—7 საათამდე. მიხეილის პრ. № 117, ტელ. 13—27.

ექიმი ქალი
რ. ბ. [illegible]-საბაშვილი
[illegible] ყოველ დღე შინაგან, ქალურ და ვენერიულ ავადმყოფთ [illegible] დილით 10—12 ს. და საღამოს 6—7 საათ. მიხეილის პრ., № 113, ტელეფონი № 9—26.

ექ. დ. ი. ჯაფარიძე
[illegible] შინაგან, ყურის, ყელის [illegible] სნეულებათა ავადმყოფებს დილით 12—1 ნახ. საათ., საღამოს 5—6 საათ. მისამართი: [illegible] ქ. № 7 [illegible] ტელეფონი 16—65.

ექიმი
დ. ვ. ჯავახიშვილი
იღებს ბავშვთა და შინაგან სნეულებათა ავადმყოფებს ყოველ დღე საღ. 4—6 საათამდე. [illegible] ქ. № 41, ტელ. № 14—60.

საიუბილეო წარმოდგენა

ორშაბათს 5 მაისს 1919 წ.

ხან. ხან. არსებულ ქართულ წარმოდგენების მმართველი წრე გამართავს დღესასწაულო წარმოდგენას მოყვარეთა მიხეილ თუმანიშვილის 25 წლის მოღვაწეობის აღსანიშნავად წარმოდგენილი იქნება

ნამუსისათვის

დრ. 4 მოქ. [illegible]

მონაწილეობას მიიღებს მთელი დასი. რეჟისორი კ. შათირიშვილი.
დასაწყისი საღ. 8 ს. ადგილების ფასი 5 მ.—1 მ. (2—1)

სახელმწიფო თეატრი

ოპერა [illegible] ხელმძღვანელობით

შაბათს 4 მაისს სპექტაკლი [illegible] მე-3 ჯერ

ტ ა ი ს ი

([illegible] ოპერა)

კვირას 4 მაისს დილით I „ჯამბაზები" II ბალეტი, საღამოს „[illegible]", ორშაბათს 5 მაისს ქართულ ენაზე „დემონი", სამშაბათს 6 მაისს „ტრუბადური", ოთხშაბათს დილით 11 ჯერ „[illegible] და [illegible]".

დემოკრატიული კლუბი „მუშტაიდი"

კვირას, 4 მაისს მუშტაიდის ბაღში. კლუბში მონაწილეთა [illegible]

დილა-წარმოდგენა

1) ლექცია: „[illegible]". 2) [illegible] 3) [illegible]; 4) [illegible] მონაწ. მიიღებენ: [illegible]
დასაწყისი 11 საათზე. ფასები ხალხური. (1—1)

საზოგადოების საყურადღებოთ

[illegible]

დიდი ბოთლი თავის ჭურჭლით ღირს 5 მანეთი

[illegible]

დ. ქებაძე.

მიმდინარე წლის 4 მაისისთვის მოწვეულია [illegible] საზოგადოების „კავშირი"-ს

საზოგადო კრება

[illegible]

(1—1) „კავშირის" გამგეობა.